

Dr. Marczell Mihály:

Szent JÓZSEF: I-II. rész

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

89. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	6
I. rész: Szent JÓZSEF névünnepe (már. 19.).....	6
A/ rész: az ünnep jellegét részletező beszédek	6
Különálló beszédek	6
1. beszéd: Jézus nevelőatyja	6
2. beszéd: A tisztaságos jegyes	7
3. beszéd: Az üdvtörténet elhallgatottja.....	7
4. beszéd: Az isteni hívás készségese	8
5. beszéd: Az alázatos munkás.....	8
6. beszéd: A názáreti ház igénytelene.....	9
7. beszéd: A názáreti „ácsműhely inasa”	9
8. beszéd: A Szent Szűz kis cselédje	9
9. beszéd: A jószág útja.....	10
1. beszéd: Az Ószövetség pátriárkái.....	10
2. beszéd: Igazi pátriárka	11
3. beszéd: Gondozónk-e szent József?.....	11
4. beszéd: Ki az Úr Egyszülöttjének nevelőatyja?.....	11
5. beszéd: A testi munka megszentelője	11
Beszédláncok	11
I. beszédlánc: Szent József lélekarca – az Írás szerint.....	12
1. beszéd: Királyi lélek	12
2. beszéd: Alázatos lélek.....	12
3. beszéd: Szolgálatkész lélek	12
4. beszéd: Gyermekdeden hívó lélek	12
II. beszédlánc: Szent József lélekarca az Egyház szerint.....	12
1. beszéd: Tiszta férfiú	12
2. beszéd: Áldozatos nevelőapa	12
3. beszéd: Csendes munkás.....	12
4. beszéd: Segítő férfiú	13
III. beszédlánc: Az angyali szó.....	13
1. beszéd: Kinek szól?	13
2. beszéd: Mikor szól?.....	13
3. beszéd: Mit tesz az alázatos férfiú?	13
4. beszéd: Mit ad az ég Ura Istene?.....	13
IV. beszédlánc: Az Úr igazi ajándéka	13
1. beszéd: „Fiad” – a Szentlélektől fogant	13
2. beszéd: Jézus nevet visel.....	13
3. beszéd: A nép Megváltója léssen	13
4. beszéd: A nép Üdve léssen	13
V. beszédlánc: A Szent Család őre	13
1. beszéd: Kenyérkereső	14
2. beszéd: Gondot viselő	14
3. beszéd: Védve kísérő.....	14
4. beszéd: Az örök családba jutott nevelő.....	14
VI. beszédlánc: Az ember legszentebb társasága.....	14
1. beszéd: A jó család	14
2. beszéd: A jó barátok	14
3. beszéd: Szűz Anya és szent József	14
4. beszéd: A földre szállt örök Ige.....	14
VII. beszédlánc: A „jó halál” védője.....	14
1. beszéd: Indítja a lelkiismeretet	14
2. beszéd: Indítja az áldozatos életet.....	14
3. beszéd: Indítja az örök élet „bárhajóját”	14
4. beszéd: Fogadja az élet vándornépét.....	14
VIII. beszédlánc: A „jó halál” kísérete.....	14
1. beszéd: Az áldozó pap	14

2. beszéd: Az őrangyal	15
3. beszéd: Szent Szűz és szent József	15
4. beszéd: A Mester	15
I. beszédlánc: „A szolgálat embere”	15
1. beszéd: Az isteni paraccsal hívott jegyes	15
2. beszéd: Az Isten intésére mindig hallgató szolga	15
3. beszéd: A hitből élő „jegyes”	15
4. beszéd: Az áldozatos kísérő	15
5. beszéd: A csendes munka „kenyérszerzője”	15
6. beszéd: A dicsőség, hírnév büvkörén kívül	15
7. beszéd: A szegénység körén belül áldozatos „munkás”	15
8. beszéd: A munka áldozatos	15
II. beszédlánc: „Te Joseph celebrant”	15
1. beszéd: Akit nem ismert a világ	15
2. beszéd: Akit kiemelt az Isten	16
3. beszéd: Akit jegyesének tisztelt az Isten Anyja	16
4. beszéd: Akit „atyjaként” tisztelt Egyszülöttje	16
5. beszéd: Akit áldozatos munkásnak tisztelt az embercsalád	16
6. beszéd: Akit patrónusának tisztelt az Egyház	16
7. beszéd: A hit példaképének nézi a munkás	16
8. beszéd: Akit az örök életbe kísérőnek tekint a katolikus tanítás	16
III. beszédlánc: Pátriárkák pátriárkája	16
1. beszéd: Ábrahám az ígéretet vevő	16
2. beszéd: Izsák az ígéret áldását osztó	16
3. beszéd: Jákob a törzs erejét adó	16
4. beszéd: József az ígéret beváltásában szolgálatot tevő	16
IV. beszédlánc: „A legmegtisztelőbb címek viselője”	16
1. beszéd: Sponsus Genitricis	17
2. beszéd: Protector viatorum	17
3. beszéd: Intercessor in coelis	17
4. beszéd: Filius excellentissimus David	17
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	17
1. (Introitus) beszéd: Az Isten pálmái	17
2. (Introitus) beszéd: Isten pálmáinak hazája	17
3. (Introitus) beszéd: Boldogság az Úr dicsérete	18
1. (Oratio) beszéd: A közbenjárás ereje	18
1. (Graduale) beszéd: Isten választotta	18
1. (Tractus) beszéd: Kik a világ boldogai?	19
2. (Tractus) beszéd: Ki a világ hatalmása?	19
1. (Offertorium) beszéd: Az Úr örök áldásai	20
2. (Offertorium) beszéd: Nevem miatt nagy a dicsősége	20
1. (Secreta) beszéd: Az ünneplés és a közbenjárás	20
1. (Communio) beszéd: Szól az Úr, és hallgat a „szent”	21
2. (Communio) beszéd: A Szentlélek ereje	21
1. (Postcommunio) beszéd: Adaste	21
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangélium szövegéhez kapcsolt beszédek	22
1. beszéd: A Szent Szűz és jegyese	22
2. beszéd: A szent jegyesek	22
3. beszéd: A nagy sejtés	23
4. beszéd: Az igaz József	23
5. beszéd: A „szentek rendje” élén járók között	24
6. beszéd: Jézust tisztelők sorában	24
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez írt beszédek	25
Különálló beszédek	25
1. beszéd: Az Úr kedveltje – a názáreti ácsember	25
2. beszéd: Mások felé milyen volt a názáreti ács?	26
Beszédláncok	26
I. beszédlánc: Az Isten szeretetének jelei	26
1. beszéd: Az elhivatás magasrendűsége	26
2. beszéd: A hit kegyelmének kiválasztása	27

3. beszéd: Az embertestvérek felfigyelése	27
4. beszéd: Élettetteik csodavarázsa.....	27
II. beszédlánc: Amit az Isten ad az Őt szeretőknak.....	27
1. beszéd: A hatalmasok előtti felmagasztosodás.....	27
2. beszéd: Az égi erők sugárzása.....	27
3. beszéd: Az alázat és nyájasság ajándéka.....	27
4. beszéd: A szentek sorába emelés kegye.....	28
III. beszédlánc: Az ember emlékezése	28
1. beszéd: Emlékezik a jó tettekre.....	28
2. beszéd: Feledi – a megbocsátottat.....	28
3. beszéd: Visszaszerzi – az elvesztett.....	28
4. beszéd: Örök áldással kíséri a megigazultakat.....	28
IV. beszédlánc: Az Isten odahajlása szeretteihez.....	28
1. beszéd: Hallja – a hangunkat.....	28
2. beszéd: Közelébe vonja – a kérőket.....	29
3. beszéd: Hangoztatja nekik – törvényeit.....	29
4. beszéd: Mutatja nekik – az élet örök ösvényeit.....	29
II. rész: PATROCINIUM S. JOSEPHI	29
A/ rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek	29
a) alcsoport: A Szent Család védő gondozója.....	29
1. beszéd: Szűz Anyánk jegyese	29
2. beszéd: Jézusnak nevelőatyja	30
3. beszéd: A gondos betlehemi zarándok.....	30
4. beszéd: Az egyiptomi menekülő	31
5. beszéd: A dolgos ácsmester	31
b) alcsoport: Az Egyház nagy családjának védője	32
1. beszéd: Ahol Krisztus a Fej, ott helyet talál a nevelőatyja.....	32
2. beszéd: Ahol „Fiához” tör a nép, ott segít a nevelőatyja.....	32
3. beszéd: Ahol küszködik a „nagy család népe”, ott jelen van a nevelőatyja.....	32
4. beszéd: Miben segíti az Egyházat a Szent Család feje?.....	33
c) alcsoport: A mi „kis családunk” példája és segítője.....	33
1. beszéd: A csendes munka	33
2. beszéd: Az áldozatos apa.....	33
3. beszéd: A testi otthonunkat segítő.....	34
4. beszéd: Lélekkéletünket gyámolító.....	34
5. beszéd: A „kis családot” – szent családdá alakító.....	34
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek.....	35
1. (Introitus) beszéd: Az emberi élet örök Segítője.....	35
2. (Introitus) beszéd: Az ártatlan egyiptomi József Védője.....	35
1. (Oratio) beszéd: Mária jegyese legyen életünk védelmezője.....	36
1. (Graduale) beszéd: Ember kiáltására – Isten a hallgatva segítő.....	36
2. (Graduale) beszéd: Legyen életünk az egyiptomi József példáját követő.....	37
1. (Offertorium) beszéd: Védi az Úr Jeruzsálem kapuit.....	37
2. (Offertorium) beszéd: Védi az Úr – lélekkapuidat.....	37
1. (Secreta) beszéd: A földiekről lemondó lelkek.....	38
1. (Communio) beszéd: József, Mária férje.....	38
2. (Communio) beszéd: Máriától születik az Istenember.....	38
1. (Postcommunio) beszéd: Földi védőnk – égbe segítőnk.....	38
B/ rész – b/ csoportja: Az Evangélium szövegéhez kapcsoló beszédek.....	39
Különálló beszédek.....	39
1. beszéd: Jesus, ut putatur filius Joseph.....	39
2. beszéd: „Isten Fia”.....	39
3. beszéd: A jánosi keresztség.....	40
4. beszéd: Jézus keresztsége.....	41
Beszédláncok.....	41
Isten jelentkezése.....	41
I. beszédlánc: Isten jelentkezése az Ószövetségben.....	41
1. beszéd: Isten jelenléte a paradicsomban.....	42
2. beszéd: Isten jelentkezik – Ábrahám „angyalaiban”.....	42
3. beszéd: Isten jelentkezése – az égi csipkebokorban.....	42

4. beszéd: Isten jelentkezik – a frigyszekrény kódében	42
II. beszédlánc: Isten jelentkezése – Jézus életében	42
1. beszéd: Jézus megkeresztelése	42
2. beszéd: Jézus csodáinak gyökérzete	43
3. beszéd: Jézus útja – Emmausz felé	43
4. beszéd: Jézus Golgotája	43
III. beszédlánc: Isten jelenléte az Egyházban	43
1. beszéd: Krisztus ígérete szerint – tévmentesen tanít	44
2. beszéd: Krisztus előírta módon – biztosan vezet	44
3. beszéd: Krisztus ígérete – csodajelekben	44
4. beszéd: Krisztus adta – szentjeinek életében	44
IV. beszédlánc: Isten jelentkezése egyéni életünkben	45
1. beszéd: A lelkiismeret egyetemes szavában	45
2. beszéd: Egyéni lelki indításokban	45
3. beszéd: Nem tagadható „véletlenekben”	45
4. beszéd: Nemes elhatározásokban	45
I. beszédlánc: Kicsi családból – emberek nagy világába	46
1. beszéd: Betlehem – a bölcső	46
2. beszéd: Názáret – az otthon	46
3. beszéd: Jordán partja – a kiindulás	46
4. beszéd: Golgota és áldozatoltár	46
II. beszédlánc: A népek keresztelése	47
1. beszéd: Büntudat – és lélek terhe	47
2. beszéd: Tisztulás – a lélek vágya	47
3. beszéd: Jordán vize – a tisztulás jele	47
4. beszéd: Víz és könny – a tisztulás ténye	48
III. beszédlánc: A Jordánba lépő Mester	48
1. beszéd: Christus orat.	48
2. beszéd: Christus lavatur	48
3. beszéd: Christus coelum aperit.	48
4. beszéd: Voce loquitur Pater	48
IV. beszédlánc: Kicsoda a „Keresztelendő”?	49
1. beszéd: A názáreti Tanító	49
2. beszéd: A názáreti ács fia	49
3. beszéd: Tanítványok Középpontja	49
4. beszéd: A titkos égi hang „Kiemeltje”!	49
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez írt beszédek	50
a) alcsoport: A szent szöveg tartalmát részletező beszédek	50
1. beszéd: Az apa kiemeltje	50
2. beszéd: Az Isten útját járó Jákob fia	50
3. beszéd: A hivatásra segített József	51
4. beszéd: Az atyjának eledelet adó József	51
5. beszéd: József hálásai	51
b) alcsoport: Ötletszerű gondolatok	52
Ötlet: A családi élet	52
Ötlet: József erényei	52
Ötlet: Jákob családjának élete	52
1. beszéd: Az éhség földjén	52
2. beszéd: A jótékony Világszabadító híre	52
3. beszéd: Jákob fiainak útjai	53
Ötlet: József próbája	53
Ötlet: Az atya és fia	53
1. beszéd: Hozzátok el atyámat	53
2. beszéd: Az atya és a fiú találkozása	53
3. beszéd: Az atya és a fiúk családi élete	53

Előszó

Szent József ünnepe két alkalommal szerepel a liturgiában. Az egyik: **március 19-e** (az általános egyházban **nyilvános ünnep!**). A másik: **húsvét után harmadik vasárnap: szent József „patrociniuma”** néven szereplő ünnep. Beszédeinket ennek megfelelően **I. és II. részben** csoportosítjuk. – Bár a második ünnep Magyarországon nem nyilvános ünnep, mégis jónak látszik néhány gondolat rögzítése, hogy alkalomadtán szólhassunk az Úr Jézus nevelőatyjáról, Egyházunk védőszentjéről. – Különben igen alkalmas időket élünk arra, hogy munkás életének áldozatosságát dicsérjük és méltán magasztaljuk. Tételnek kínálkoznak: a csendes munkás, az áldozatos jegyes, a tiszta ember, az Istenben bízó férfiú, az alázatos igénytelenség, amelyből fakad az Isten terve szerinti felmagasztalódás. – Figyelemmel kísérhetjük azután a húsvét után harmadik vasárnapi szentbeszéd egy részét is, amely a „patrocinium S. Josephi” ünnepével kapcsolatban is közöl több beszédvázlatot. – Mi mind a **két alkalomra** írunk beszédvázlatokat. Természetesen törekedni akarunk arra, hogy az egyes beszédek az ünnep jellegéhez idomítsuk, de elkerülhetetlen, hogy hasonló kérdések ne érintessenek. Épp ezért, aki szent Józsefről akarna szólni, nagyon jól tenné, ha mind a két helyen keresné a tételt és kidolgozási formát. – Elgondolt beszéd-tételeinket mindkét részben a rendes szokásunkhoz idomulva három fő csoportba osztjuk. Az **A/**: az ünnep tárgyi jellegét veszi alapul és ilyen módon szól szent Józsefről. Beszélni fogunk tehát a szent egyéniségéről, majd munkaterületéről és hivatásáról, amelyek az ő életének értékeit viszik át a mi életünkbe. – A második, a **B/**: két csoportban, először – **a/** alatt a „kis liturgia” szövegeihez kapcsolódnak a beszédvázlatok, majd a – **b/** alatt a napi Evangélium szövegét értelmezik. A harmadik, – **c/** csoportban a Szentlecke szövegéből merítjük anyagunkat. Az írott liturgia szövegeinek magyarázata részletesebben az adott tételknél található, hogy így a közlendő szentírási idézetek után emeltessenek ki a kifejtendő kérdések. – Eme általános bevezető előszó után következzenek az I., majd a II. rész csoportjai tételeinek vázlatos, mégis részletezőbb magyarázatai egymás után.

* * *

I. rész: Szent JÓZSEF névünnepe (már.19.)

A/ rész: az ünnep jellegét részletező beszédek

Az idetartozó tételekből először a különálló beszédvázlatokat közöljük, majd beszédláncokat alkotunk, hogy azokra is példát mutassunk. Mint általában, most is érvényes, hogy ezekből is alkothatunk, vagy kiemelhetünk egy-egy különálló beszéd-tételt.

Különálló beszédek

1. beszéd: Jézus nevelőatyja

(Dogmatikus beszéd: József, Jézus nevelője)

Bev.: Amikor a Szent Család képe rajzolódik lelkünk elé, mindannyiszor az isteni Gyermekek, a Szűz Anya és az áldozatos József alakja lép elénk a történelem távlatában... Az Írás így jellemzi: „Férje, József igaz ember volt, és mivel nem akarta rossz hírbe hozni, az volt a szándéka, hogy titokban bocsátja el” (Mt 1,19). „Gyermekéről” azt írja az Írás: „Jézus mintegy harminc esztendő volt, mikor föllépett. József fiának tartották” (Lk 3,23). Nem ok nélkül mondja mindezt az Írás: egyenesen azt akarja, hogy lelkünk olyannak ismerje a Szent Család atyját, aminőnek Isten tervezte, akarta és alkotta a föld és ég Urának gondozóját. – Milyen hivatást adott neki az Isten?

1. A Szűz jegyese.

Ezt a hivatást az Írásban olvassuk: „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – Mi ennek a jelentősége?

a) Mária isteni elhivatása előtt: a Szűz megkérése.

b) Az isteni felvilágosítás után az Istenanya és a Kisdéd áldozatos gondozója. „Íme a szűz méhé-

ben fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni. Ez azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,23-24). – Ennek területe: munkás élet. Gondoskodó szeretet (pl. egyiptomi út!) Erkölcsi védelem (pl. mindenki „az ács” gyermekének nézhette). „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55).

2. A szűzen szült Jézus nevelője.

Az Úr Jézus földi jelentkezése – családi szentélyben történik. Mária, József a „Gyermek” szülői. Legalábbis az emberi törvények külső látszatában. – De mit közöl a mindeneket és minden életrezdülést ismerő égi Atya?

a) A Szentlélek ereje – az életadás indítója. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

b) A Szűzanya az életszolgálat áldozatos. „...s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35).

c) Szent József a munkás étellel való gondoskodás élő eszköze. „Ő fölkelt, még az éjjel fogta a gyermeket és anyját, s elköltözött Egyiptomba. Ott maradt Heródes haláláig” (Mt 2,14-15).

Bef.: A Szent Család együttese a valóságos Isten tervezte szent közösség, amelynek kivételesen egyes-egyedül ebben a házban az élet tökéletes központja: az isteni Üdvözítő, a mi Urunk Istenünk, Jézus Krisztus.,

2. beszéd: A tisztaság jegyes

(Dogmatikus beszéd: A tiszta jegyes)

Bev.: Az élet legszentebb rejtélye az Isten szeme előtti világos valóság. – Épp azért József lélek-szentélyének fátyola zárja az élet titkait, de Isten kinyilatkoztatása föltárja a lélek értékeit. – Mit mond róla az Úr?

1. Virgo – ante matrimonium.

A Szent Szűz – az életszolgálatra készült tiszta virágszál.

a) Igaznak mondja az Úr. „Férje, József, igaz ember volt...” (Mt 1,19).

b) A tisztaság kedvelőjének mondja az Írás. „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől. Férje, József... nem akarta rossz hírbe hozni, az volt a szándéka, hogy titokban bocsátja el” (Mt 1,18-19).

c) A tisztaság őrzőjének mondja a kinyilatkoztatás. „Magához vette feleségét, de nem ismerte meg, míg az világra nem hozta (elsősülött) fiát, akit Jézusnak nevezett” (Mt 1,25). – Ezt tanítja az élő tanítást adó hagyomány.

2. Virgo – in matrimonium.

a) A Szűz Anya Egyetlene – az Istenember. Angyal így hirdeti: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,32). – Születését így írja le az evangélista: „Meggzülte elsősülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

b) Jézus testvérei: Jézus unokatestvérei. A zsidók így nevezték az unokatestvéreket. „Mondá tehát Ábrahám Lótnak: Kérlek, ne legyen veszekedés közöttem és közötted... hiszen testvérek vagyunk” (1Móz. 13,8).

c) Ezért az Egyház a tiszta élet patrónusának hirdeti.

Bef.: Ábrázoló művészeink mindig liliomot adnak a Szent kezébe, hogy ezzel jelezzék: minek tiszteli őt az Úr Egyháza.

3. beszéd: Az üdvörténet elhallgatottja

(Erkölcsei beszéd: A szerény szolgálat)

Bev.: Hivatást mindnyájan kapunk, csak az a kérdés, hogyan teljesítjük. – A hangoskodók sokszor hivalkodó szóval, – az alázatosak szerény szolgálattal. – Mire tanít ebben a kérdésben szent József?

1. Szerényen eltűnő – az ismeretlenség kódében.

Az emberiség történetében igen gyakori, hogy szinte a föld mélyén, az ismeretlenség kódéből robban elő a jövő embere. Ilyen volt Dávid király is. – És szent József?

a) Emberek előtt visszahúzódva élte életét. Róla keveset tudott Názáret. Róla többet ismert a jóknak serege. Róla sok szépet tudhatott az isteni jegyese, Mária. „Férje, József, igaz ember volt...” (Mt 1,19). Róla mindent tud az ég Ura. „Uram, hatalmamon örvend a király, és felette ujjong segítségeden. Teljesítted szívének kívánságát, nem tagadtad meg tőle ajkának óhajtását” (Zsolt. 20,2-3).

b) De Isten kezéből jutalmazva. Reá alkalmazható az Írás szava: „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13). Ez pedig mit jelent? Kire száll az ég kegye? Akinek életét érdemesnek és értékesnek ismeri az Isten mindentudósága. „Bizony mondom nektek: Ti, akik követtetek engem, a világ megújulásakor, amikor az Emberfia dicsőséges trónján ül, együtt ültök vele tizenkét trónon, hogy ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött” (Mt 19,28). Őelőtte nincs elrejtékedés, hanem világos előtte az élet titkon rezgése is. „Nos hát, seregek Ura, te igazságos bíró, ki a veséket és a szíveket vizsgálod...” (Jer. 11,20). „... és vesék és szívek vizsgálója vagyok és megfizetek kinek-kinek tettei szerint” (Jel. 2,23).

2. Áldozatosan fáradozó – a kenyérkeresés szolgálatában.

Életének tartalmáról ebből a lekciónylő szóból értesülünk: „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55).

a) Az „otthon” szolgálatában. Az anyagiak megszerzője, de egyúttal gondol arra is, hogy szeretettel szóljon az ajka... Reá áll az Írás szava: „Szívében van Istenének törvénye, s nem ingadozik lépése” (Zsolt. 36,31). Valóban az Isten törvénye szerint cselekszik a lelke. Olyan az élete, hogy a család anyagi és lelki gondjainak szent felelőse.

b) Az ég Ura szolgálatában. Végül is ez az első kötelesség. „Jó dolog az Urat dicsérni, nevednek, óh Felséges, éneket zengeni” (Zsolt. 91,2). És szent József életében mi ez a szolgálat? A Szűz Anya életének gondozása és az Istenfiának, az emberi természetet viselő Messiásnak nevelő munkája.

Bef.: Szepe csendes és hivatásos. A csendes és elhivatott munkára szóló oktató példa.

4. beszéd: Az isteni hívás készsége

(Erkölcsei beszéd: Az első szóra indulás!)

Bev.: Az Írás szavával kezdem: „Boldog az az ember, ki az Urat féli, és parancsaiban nagy tetszését leli!” (Zsolt. 111,1). – Hogyan hajlott szent József Isten intései nyomán a követendő életútra?

1. Az első lelki szóra Mária felé hajló.

Az Írás így szól: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20).

a) Mit tett ő – az első indításra? Kételyét elvesztette. „...József erre fölébredt álmából, és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr anyyala. Magához vette feleségét...” (Mt 1,24). Lelkét jegyese felé fordította.

b) Mit tegyen lelkünk Isten első hívására? Figyelve mérlegeljük. Meghallva kövessük. Követve életvitelünkkel tegyük.

2. Másik anyagszóra Egyiptomba induló.

A gondoskodó védelmezés az ő feladata.

a) Mit tett a másodszor szóló anyyali hangra? Elhagyja otthonát. „Ő felkelt, még az éjjel fogta a gyermeket és anyját, s elköltözött Egyiptomba” (Mt 2,14). Vállalja az út fáradoalmát. Idegenben keresi a Gyermekek védelmét. „Ott maradt Heródes haláláig” (Mt 2,15).

b) Mit tegyen a mi lelkünk Isten indítására? Hallgassuk és kövessük. És így Isten kezén vezetve élünk.

Bef.: Istenre bízunk mindent!

5. beszéd: Az alázatos munkás

(Erkölcsei beszéd: Isten hivatottja és a fizikai munkás)

Bev.: Kettős vonalon dolgozik minden ember. A földiekért és a lelkiekért. – De valóban egy a hivatás és ez a lelki, mert az elsőnek látszó **csak** bevezetés és eszköz jellegű. – Mi végül is szent József munkaterülete?

1. Ácsmunka a hivatása.

Isten tervéből mindnyájunk hivatásos kötelessége a munka. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet” (1Móz. 3,19)... „...aki nem akar dolgozni, ne is egyék” (2Tessz. 3,10).

a) A munka az életfenntartás eszköze.

b) A munka léleknevelő erő.

c) A munka Istent tisztelő hódolat. „Az ültető és az öntöző egyforma. El is veszi mindegyik jutalmát fáradságához mértén” (1Kor. 3,8).

2. Lélekszolgálat a kötelessége.

Amint a munka mindenkié, úgy a lélekszolgálat is mindenkié!

a) Istenért és családjáért! Ezért derűs és boldog az ilyen munkás. „Uram, hatalmasan örvend a király, és felette ujjong segítségeden. Teljesítetted szívének kívánságát, nem tagadtad meg tőle ajkának óhaját” (Zsolt. 20,2-3).

b) De Istentől vett kegyelemmel – Istené. „Olyan leszek, mint a harmat; virul majd Izrael, mint a lilium, és gyökeret hajt, mint a Libanon” (Oz. 14,6).

Bef.: Szent József ezt mutatta, a föld embere ezt végezze!

6. beszéd: A názáreti ház igénytelene

(Erkölcsei beszéd: Igénytelen munkás)

Bev.: Szent József említése egészen kevés, de szerepe egész embert igénylő. – Kicsoda ő?

1. Alázatos ács Názáretben.

Ha magáról szólni akarna, akkor az egyéni és önmagát szolgálatba állító önértéke sejlének. – De érték-e ez az ember életében?

a) Szent, mert Isten adta. Minden hivatás és előreadott talentum Isten ajándéka. Így tehát szent a talentum értékesítésének vállalása.

b) Szent, mert az élet szolgálja. Az életet is a munka nemesíti. Aki mire hivatott, azt teljesítse. Fizikai munka, szellemi munka közös érték. Egyik a másikat szolgálja és az adott talentum megosztódása szerint vállalandó. Tehetségek szorgalmazása – ez a helyesen elgondolt élet munkája.

2. Isten kiemeltje – örök otthonban.

De kiemelt-e az Isten tervében?

a) Választotta az Úrnak. „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa; el vannak ők ültetve az Úr házában, virulnak Istenünk házában udvaraiban” (Zsolt. 91,13-14). – De ezt úgy kell értelmezni: ilyen már a földön és teljes pompában díszleg az égben.

b) Ő így igaz sáfára az Úrnak. „Boldog az a szolga, ha visszatérő ura ebben a tevékenységben találja” (Lk 12,43). Azt is tudjuk, hogy aki jól sáfárkodik, annak bőkezű adakozója az Úr. „...mindannak, akinek van, még adnak, hogy bővelkedjék” (Lk 19,26).

c) Sőt áldozatos elhivatottja (Szent Család szolgálata) az Úrnak. Így érdemet szerző szolgálja az Úrnak.

Bef.: És mi? Az életrejtettség világában is nagyok lehetünk a szolgálatban.

7. beszéd: A názáreti „ácsműhely inasa”

(Pedagógiai beszéd: Az ácsműhely iskolája)

Bev.: Mit tanulunk a műhelyben? Természetesen arra gondolunk, hogy a csendes munka otthona mire taníthat bennünket, az élet küzdőterén harcolókat? – Hallgassuk csak ennek a műhelynek oktató beszédét. Mit tanuljunk tehát?

1. Tanuljunk a visszavonuló élet értékét.

Az élet porondja küzdőtér, ahol piacszerű zsidvásár és előretörő küzdelem az események sora. – És a „csendes műhely” iskolája?

a) Életfeltételek szerzésének területe a csendes munka. A munka becsület dolga és az élet feltételeinek megszerzője. „Senki kenyere nem ettük, hanem keserves fáradtsággal, éjjel-nappal megdolgoztunk érte, hogy egyiketeknek se legyünk terhére” (2Tessz. 3,8).

b) A csendes munka azután a lelki élet kiteljesülésének is feltétele. Egyéni erőfeszítést ad. Egyéni tehetségek kibontását biztosítja. Az egyéni lelki, szellemi elmélyedést is lehetővé teszi.

2. Tanuljunk a csendes munka megbecsülését.

De amit magunknak értéknek tartunk, azt másokban is becsüljük.

a) Szeretettel támogassuk embertestvéreink erőfeszítését.

b) Szeretettel segítsük, hogy munkával kereshessék a mindennapit.

Bef.: Íme, így tanít a názáreti „ácsműhely”, amelynek felfigyelő „inasnépe” lehet minden ember.

8. beszéd: A Szent Szűz kis cselédje

(Pedagógiai beszéd: Szűzanyánk szolgálója)

Bev.: A názáreti ház „urától” tanultunk, és így az „Úrnő” szolgálatát is végzem. – Újházy Gy. író erről igen szép színdarabot írt. Gondolata ez: legyenek a Szűzanya kicsi cselédje. – Hogyan valósítható ez?

1. Hűséges vagyok – a szolgálatban.

Aki szolgálatot teljesít, azt a hűségnek kell jellemeznie.

- a) Hűséges vagyok tehát – minden ember szolgálatában. Ez testi és lelki.
- b) Hűséges vagyok a „minden ember Urának” szolgálatában. Ez szellemi és valláserkölcsi.
- c) Hűséges vagyok a Megváltó Édesanyjának szeretetszolgálatában. Ez kegyeleti és meleg szeretetből fakadó. – És szent József? Mit látunk? Mindenek szolgája és így az Isten kiemelten választott gyermeke.

2. Igénytelen vagyok – az elismerésben.

Minden szolgálat – elismerést kap. De az igazi szeretetszolgálatot végző **kevésbé hangos** a kérdésben, de a szeretetszolgálatot vevő bőséges az adakozásban.

a) Kevés az igényünk. A földiekből keveset kérünk. Ez a **teljes** tisztos ellátás és fizetés. Lelkiekből sokat igényelünk. Ez a lélekszabadság teljes birtoklása.

b) De annál több a vett ajándékunk. A jó szolgálat fejében mindent adnak. Még a felmondás esetén is fáj a távozás. A jó szolgálat a „család tagjává” avat. – És szent József? Semmit sem kért és a **legnagyobb**, Jézust kapta.

Bef.: A „kis cseléd” anyagi lelkével leszek az otthon asztalának „alázatos vendége”.

9. beszéd: A jóság útja

(Erkölcsi beszéd: A jó élet értéke)

Bev.: „Jó ember” és „rossz ember” olyan megszokott elnevezés, amely szinte vignettaként akasztatik egyikre és másikra. – Mi a „jó ember” életútja?

1. Emberek között jár észrevétlenül.

Jót akarván és jót tevén. Róla szól a Bölcs mondván: „Ki Istent féli, jót cselekszik, s aki kitart az igazság mellett, elnyeri azt” (Sir. 15,1). De neki szól, az ő útjának szól a Bölcs: „Elárasztja örömmel és ujjongással, s örök hírnevet juttat neki” (Sir. 15,6).

2. Istenhez emelkedik – könyörgésében.

a) Maga a „jó ember” küldi könyörögve az égbe. „Ha fejedelmek összeülnek és tanakodnak ellenem, szolgád törvényeiden gondolkodik” (Zsolt. 118,23). „A te parancsaid mind igazak, csalárdul üldöznek, segíts meg engem!” (Zsolt. 118,86).

b) Maga a jó tett jut az égbe. „Eget kér”.

3. Istennél nyer jutalmazást az égi hazában.

„Boldogok, kiknek útja szeplőtelen, kik az Úr törvénye szerint élve járnak” (Zsolt. 118,1). – Szent István vértanúról is tudjuk: „Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll” (Ap.Csel. 7,56). Végső szava is ez: „Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” (Ap.Csel. 7,59).

Bef.: A jóság örvendjen! Ha nem is érvényesül tökéletesen a földön, övé a diadal az égben. De a földön is sugárzó fény! A szentek jó emberek! Itt égi tüzet lobbantanak! Feléjük vonzódik az élet, és magukkal ragadnak az égbe!

*

A most következő szentbeszéd-vázlatok – a **pátriárkának hasonlatából kiindulva** akarják bemutatni a Jézust gondozó szent Józsefet, hogy benne a mi életgondozónkat és életpéldánkat lássuk.

1. beszéd: Az Ószövetség pátriárkái

Bev.: Arról szólhatnánk, hogy az Úr terveit előjelekben és előreküldött prófétai szavakban lehet keresni.

1. Kik az előkészület igazai?

Itt fel lehetne sorolni az úr szolgálatát végző prófétákat...

2. És ki a beteljesedés „Igaza”?

Itt szent József szerepe is beállítható volna az üdvökönómia történetébe.

Bef.: Megállapítható, hogy Isten előkészíti és megvalósítja terveit.

2. beszéd: Igazi pátriárka

Bev.: Ez a kérdés vetendő fel: kik a pátriárkák?

1. A választottak gondozói.

Itt azután ismertető Ábrahám, Izsák, Jákob szerepe az üdvtörténelemben.

2. Azután kérdéssé tehető: és szent József hogyan tartozik hozzájuk? A felelet így szól: **az „égi**

Választott” gondozója.

Itt azután analogikusan magyarázandó szent József élete.

Bef.: Azt mondhatjuk: szent József az Újszövetség igazi pátriárkája.

3. beszéd: Gondozónk-e szent József?

Bev.: Azt a kérdést vessük fel, ki mireánk nézve szent József?

1. Isten „nagy családjának” munkás képe.

a) Így munkájával tanít.

b) És szerény példájával áldozatosságra segít.

c) A „látszat embereit” – az alázatos szolgálat embereivé nevelem.

2. Dolgozó emberek segítője.

De ezt is lehetne mondani:

a) Aki nagyot akar, ezt segíti.

b) Aki csendes elvonultságban Jézus ügyéért dolgozik, azt gyámolítja.

Bef.: Utaljunk arra, hogy bíznak is benne a hívek!

4. beszéd: Ki az Úr Egyszülöttjének nevelőatyja?

Bev.: Az Írás szava szerint jelezzük: ő a Szent Szűz jegyese: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

1. Aki Istenből él.

a) A választás kegyelméből.

b) A hivatás áldó kegyelméből.

2. Aki az Istennek szolgál.

a) Hivatását előző életében.

b) Hivatásának maradéknélküli teljesítésében a Szent Családban is.

Bef.: Erre hívta az Úr, ezt szolgálta egész élete.

5. beszéd: A testi munka megszentelője

Bev.: Az eszközhasználat az ember értelmi erejének jele. – Milyen eszközök szent József munkaeszközei?

1. Gerenda és balta az eszköze.

a) Fizikaiak az eszközök.

b) Fizikai a munka. Bizonyára az Úr Jézus is ilyen munkát végzett.

2. Boldog otthon biztosítás a bére.

De ez a fizikai munka nemcsak fizikai eredményt hozott.

a) Békés volt az otthoni élete.

b) Örök békét hozott áldozatos munkája.

Bef.: A fizikai munka is a lélek kibontakozásának áldott eszköze.

* *

Most azután – ha szinte csak ötletkészletként is – ezek közlésével egységes gondolat alá akarnánk gyűjteni és foglalni a szent Józsefről mondható igazságokat és a tőle tanulható kiválóságokat. – (vázak, útmutatások)

I. beszédlánc: Szent József lélekarca – az Írás szerint

Ez a beszédlánc szent József életképét keresi.

1. beszéd: Királyi lélek

Bev.: Ki az Isten embere?

1. Dávid törzse.

2. Isten igaz embere.

Bef.: Ilyen ember – Isten embere.

2. beszéd: Alázatos lélek

Bev.: Hallgatva várja az Isten szavát.

1. Meghajlik az angyali szóra.

2. Szolgálatban él az isteni hivatásban.

Bef.: Hűségesen teljesíti Isten indítását.

3. beszéd: Szolgálatkész lélek

Bev.: Az ember – rendeltetik.

1. Rendeltetik – a jegyesi hivatásra.

2. Rendeltetik – az egyiptomi útra.

3. Rendeltetik – az állandó szolgálatra.

Bef.: Az ember – rendelkezésre álljon!

4. beszéd: Gyermekdeden hívő lélek

Bev.: Az egyszerű ember...

1. Az angyali szóhoz tapadó.

2. Egész életét így irányító.

Bef.: A nagyszerű ember!

*

II. beszédlánc: Szent József lélekarca az Egyház szerint

Ez a beszédlánc azokat a dicsőítő szavakat gyűjti, amelyekkel az Egyház ékíti Szűz Anyánk jegyesét.

1. beszéd: Tiszta férfiú

1. Házasság előtt.

2. Házasság alatt.

2. beszéd: Áldozatos nevelőapa

1. Betlehembe zarándokol.

2. Egyiptomba menekül.

3. Názáretben munkálkodik.

3. beszéd: Csendes munkás

1. A fizikai munka áldozatos.

2. A külső dicsőség igénytelene.

4. beszéd: Segítő férfiú

- 1. Gondozta – a Szent Családot.**
- 2. Gondozza – a nagy emberi családot.**

*

III. beszédlánc: Az angyali szó

Ez a beszédlánc felveti azt a kérdést, szól-e most is az angyali szó?

1. beszéd: Kinek szól?

- 1. Szólt – szent Józsefhez.**
- 2. Szólhat – hozzám is.**

2. beszéd: Mikor szól?

- 1. A kiválasztás percében.**
- 2. A vállalkozás döntésében.**

3. beszéd: Mit tesz az alázatos férfiú?

- 1. Szent Józsefre tekint.**
- 2. És nyomdokain indul.**

4. beszéd: Mit ad az ég Ura Istene?

- 1. Tárgyi hivatást.**
- 2. És szükséges kegyelmi áldást.**

*

IV. beszédlánc: Az Úr igazi ajándéka

Ez a beszédlánc mérlegre veti az Isten ajándékait.

1. beszéd: „Fiad” – a Szentlélektől fogant

- 1. Nevelője leszesz – az Isten Fiának.**
- 2. Kinek titokzatos Atyja – a Szentlélek?**

2. beszéd: Jézus nevet visel

- 1. A „sokak egyike”.**
- 2. De az emberek Egyetlené.**

3. beszéd: A nép Megváltója lészen

- 1. Ígérte az Atya.**
- 2. Megváltást hoz a Fiú.**

4. beszéd: A nép Üdve lészen

- 1. Üdvösségből kizárt az ember.**
- 2. Üdvösséget hoz az Istenember.**

*

V. beszédlánc: A Szent Család őre

Ez a beszédlánc szent József hivatását értelmezi.

1. beszéd: Kenyérkereső

Itt a munka dicsőíthető.

2. beszéd: Gondot viselő

Itt a családapái gond színezhető.

3. beszéd: Védve kísérő

Itt a betlehemi, egyiptomi út rajzolandó.

4. beszéd: Az örök családba jutott nevelő

Itt szent József diadalmas megdicsőülése magasztalható.

*

VI. beszédlánc: Az ember legszentebb társasága

Itt szimbolikusan értelmezendő a Szent Család.

1. beszéd: A jó család

A mi családunk Isten igényelte kerete.

2. beszéd: A jó barátok

A mi családunk gravitált népe.

3. beszéd: Szűz Anya és szent József

A mi családunk szülői együttese.

4. beszéd: A földre szállt örök Ige

A mi családunk gyermek népe.

*

VII. beszédlánc: A „jó halál” védője

Itt szent József: „a jó halál” védője magasztalható.

1. beszéd: Indítja a lelkiismeretet

A halódó ember lelkiismeretének beszéde.

2. beszéd: Indítja az áldozatos életet

Az életben dolgozók belső indítója.

3. beszéd: Indítja az örök élet „bárhajóját”

Az élethajósok örök révésze.

4. beszéd: Fogadja az élet vándornépét

A „hazatértek” szerető köszöntője.

*

VIII. beszédlánc: A „jó halál” kísérete

Itt azután tovább színezhető a „jó halál” kísérete.

1. beszéd: Az áldozó pap

Pap kezéből az Úr Testével!

2. beszéd: Az őrangyal

Őrangyal kísértetében – a jó tettekkel.

3. beszéd: Szent Szűz és szent József

Égi Szent Család körzetében.

4. beszéd: A Mester

Égi Atyánk ölelő karjaiban.

*

Most azután olyan beszédláncokba font **ötletnek** szánt **vázlatpontokat** adunk, amelyek szent József **oktávján alkalmazhatók**.

I. beszédlánc: „A szolgálat embere”**1. beszéd: Az isteni paranccsal hívott jegyes**

1. Mindig figyelve.
2. Arra, hogy mikor és mire hív az Úr.

2. beszéd: Az Isten intésére mindig hallgató szolga

1. A hivatkozáskor.
2. A meneküléskor.

3. beszéd: A hitből élő „jegyes”

1. Szólt az Úr.
2. Követheti a szolga.

4. beszéd: Az áldozatos kísérő

1. Betlehem felé.
2. Egyiptom felé.

5. beszéd: A csendes munka „kenyérszerzője”

1. Munka nélkül nincs kenyér.
2. Szerény csendesség nélkül nincs értékes munka.

6. beszéd: A dicsőség, hírnév büvkörén kívül

1. Csak a munkáért?!
2. Vagy csak öndicsőségért?!

7. beszéd: A szegénység körén belül áldozatos „munkás”

1. Szegényes a munkaszoba.
2. De boldog a lélekszentély.

8. beszéd: A munka áldozatos

1. Mindig – Isten parancsa szerint.
2. Mindig – mások szolgálatában.

*

II. beszédlánc: „Te Joseph celebrant”**1. beszéd: Akit nem ismert a világ**

1. Nem ismeri a világ.

2. De ismeri az Úr.

2. beszéd: Akit kiemelt az Isten

1. Egy a munkásemberek közül.
2. De kiválasztottan egy a szent szolgálatban.

3. beszéd: Akit jegyesének tisztelt az Isten Anyja

1. Jegyese – Máriának.
2. Örök tiszteltje – minden életzarándoknak.

4. beszéd: Akit „atyjaként” tisztelt Egyszülöttje

1. Földi címe: Jézus atyja.
2. Égi címe: emberek patrónusa.

5. beszéd: Akit áldozatos munkásnak tisztelt az embercsalád

1. Názáret munkása.
2. Világ munkásainak példaképe.

6. beszéd: Akit patrónusának tisztelt az Egyház

1. Védte a Szent Családot.
2. Védi – Jézus földi családját.

7. beszéd: A hit példaképének nézi a munkás

1. A kézi és fizikai erőfeszítés megdicsőítője.
2. A „ma” emberének példaképe.

8. beszéd: Akit az örök életbe kísérőnek tekint a katolikus tanítás

1. Az életben védő.
2. A halál percében szent kísérő.

*

III. beszédlánc: Pátriárkák pátriárkája

1. beszéd: Ábrahám az ígéretet vevő

1. Tenger homokja utódaid száma.
2. Ebből sarjad a várakozók Vártja.

2. beszéd: Izsák az ígéret áldását osztó

1. Jákobnak szól az áldás.
2. Mert küzdelemben edzett lelke Isten-várás.

3. beszéd: Jákob a törzs erejét adó

1. Izrael a népek törzse.
2. Messiás a népek égi Virága.

4. beszéd: József az ígéret beváltásában szolgálatot tevő

1. Neve a megváltás történetében döntő.
2. Mert Isten adta hivatása – a Messiásnak otthont adó.

*

IV. beszédlánc: „A legmegtisztelőbb címek viselője”

1. beszéd: Sponsus Genitricis

1. Non pater.
2. Sed nutriens.

2. beszéd: Protector viatorum

1. Viatores sumus.
2. Defensionem indigenus.

3. beszéd: Intercessor in coelis

1. Adiutor in vita terrestri.
2. Intercessor in vita aeterna.

4. beszéd: Filius excellentissimus David

1. Homo faber – secundum aspectum.
2. Homo electus – secundum fidem.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek**1. (Introitus) beszéd: Az Isten pálmái**

(Erkölcsei beszéd: Kik az égbetörő „életpálmák”?)

„Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13).

Bev.: A természet elevenen mutatja, hogy minden növény, virág és fa – egek fénye felé törtet. – De van-e olyan élőlény, aki eléri a törtetés célját?

1. Isten képe az ember.

Az ember – Isten élő pálmája.

a) Törtető dolgozója. „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7).

b) Áldozatos felfelé törője. Ezt hangsúlyozza az Írás. „Virágoztok, mint a lilium, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök! Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveiért!” (Sir. 39,19).

2. És eget kér az igaz ember.

a) Isten szolgálja a földön igazságban. „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13).

b) Isten fia az égben – örök dicsőségben. Életük népe: „Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számlálni, minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből. Ott álltak a trón és a Barány színe előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben palmaágakkal” (Jel. 7,9).

Bef.: Ezek az „élő pálmák”, akik között elsők közül való – a nagyra hivatott jegyes, szent József.

2. (Introitus) beszéd: Isten pálmáinak hazája

(Erkölcsei beszéd: Hol nőnek az Isten pálmái?)

Bev.: A pálmák hazája a sivatag. De föld **mélyén** pihenő és nedvességet őrző és a nap tűző hevét birtokló sivatag. – És az „ember pálma” hazája? Olyan életterület, ahol kettős eredmény érhető el.

1. Az anyaföld mélyére eresztik gyökereiket.

Ez az első lehetőség.

a) A földiekből élünk. Ez az áldozatos munka.

b) De azoknak bőségéből merítünk. Ez a felhasználás és átértéklés műve.

2. Az egek tüze sugarából veszik erejüket.

Ez a második lehetőség. Csak akkor lehetünk Isten pálmái, ha sokat veszünk az égi fényből. „...a romolhatatlan, szeplőtelen, hervadhatatlan örökségre, amely számotokra van fönntartva a mennyben” (1Pét. 1,4).

a) Ez az alapja a mi fejlődésünknek. Ingyen vesszük, de nélküle semmik sem vagyunk. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

b) De az égető nap „viselése” is nélkülözhetetlen az egekig való magasztosuláshoz (ez a szenvedés!). „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mk 8,34).

Bef.: Ezek a „pálmák” – egekbe érnek!

3. (Introitus) beszéd: Boldogság az Úr dicsérete

(Erkölcsi beszéd: Az Isten dicsérés értéke)

Bev.: Isten dicséret a hivatásunk. – Kérdezzük tehát az értékelés szempontjából: mi az Úr dicsérete reánk nézve?

1. Talán állandó szolgálai alázat?

Nem szolgaság, hanem hódolatos szeretet. Ez pedig ilyen alakban jelentkezik:

- a) Dicséret – hódolás.
- b) Dicséret – köszönet.
- c) Dicséret – új kérdés. Ismétlem: a szerető személy fordul az örök Személy felé.

2. Ellenkezőleg, örök dicsőség és boldogság.

Az Isten adta dicsőítés Isten adta kötelesség, de ugyancsak Isten adta lélekérték.

a) Alapja az örök boldogságnak. „Énekeljete az Úrnak új éneket, zengjen a jámborok gyülekezetében dicsérete. Örvendezék Izrael az ő alkotójának, ujjongjanak Sion fiai az ő királyuknak” (Zsolt. 149,1-2).

- b) Jutalom az örök élet.
- c) Tárgyi értéke – örök lélekboldogság.

Bef.: Olyan tehát a hivatás, amelynek eredője – a boldogság.

*

1. (Oratio) beszéd: A közbenjárás ereje

(Erkölcsi beszéd: A „közbenjárás” teológiája)

Bev.: Protekció, vagy szeretet kíséret? – Mi a lényeg?

1. A tiszták szeretete kísér az Úr elé.

a) Negatívum annyit jelent a közbenjárás, hogy **nem** protekció és ajánlás folyik.
 b) Pozitívum annyit jelent a közbenjárás, hogy érdemeinket ajánljuk áldozatul és szeretetben testvéreinkért. Lásd: Isten kegyelmez a jókért. „Könyörgök”, – mondá, – ne haragudjál, Uram, hogy mégegyszer szólok: hátha tíz akad ott? Erre ő azt mondá: Nem törölöm el a tízért” /1Móz. 18,32/.

2. Az Úr szeretete fordul a gyenge felé.

Íme: a szeretet indul az Úrhoz és a Szeretet fordul az ember felé.

a) Minden áldozat azokért is száll, akik maguk **nem** áldoznak. Ez a jóság felemelkedése.
 b) Minden áldás azért száll a földre, aki az Úr szerető embere. Ilyen nem egy van! „Ha meg nem rövidülne az a napok, egyetlen ember sem menekülne meg. De a választottak kedvéért megrövidülnek azok a napok” (Mt 24,22). Ez az Ég felelete.

Bef.: Ne felejtse az Írást: „Szent és üdvös gondolat tehát a halottakért imádkozni, hogy a bűnöktől feloldassanak” (2Mak. 12,46). – De az alapja: szeretet!

*

1. (Graduale) beszéd: Isten választottja

(Erkölcsi beszéd: Kik az Isten választottjai?)

„Sőt eléje siettél boldogító áldással, fejére drágakőből koronát helyeztél, éltet kért tőled, s te megadtad neki” (Zsolt. 20,4-5).

Bev.: Nehéz volna, szinte lehetetlen annak megállapítása, kik az Isten választottjai. De nem is az a fontos, hanem az, hogy az „Úrhoz térők közé” sorakoztassunk. – Mi **ennek** a megvalósítási módja?

1. Titkos az isteni hívás.

Tudnunk kell, hogy Isten hívása és a hivatás tartalma titokzatos.

- a) De a felfigyelő ember felismerheti.
- b) És a fáradozó ember nyomon követheti.

2. De egyenesen jelzett a szent hivatás.

Ez már azt mondja, hogy a tényleges hivatás észlelhető és betölthető. „Akiket pedig előre elrendelt, azokat meg is hívta, akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette, akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette” (Róm.8,30).

- a) Talentumaink szerint döbbenünk rá hivatásunkra.
- b) Készséges szolgálattal állunk a hivatás vonalára.
- c) És a teljesítés mértéke szerint az Úr körzetébe térünk.

Bef.: Keresd hivatásodat, teljesítsd kötelességedet és az Úrhoz találsz életed útján.

*

1. (Tractus) beszéd: Kik a világ boldogai?

(Erkölcsei beszéd: Kik a boldogok?)

„Boldog az az ember, ki az Urat féli, és parancsaiban nagy tetszését leli! Hatalmas lesz a földön ivadéka, az igazak nemzedéke áldott leszen. Dicsőség és gazdagság lesz házában, és igazsága mindörökre megmarad” (Zsolt. 111,1-3).

Bev.: Boldogságot keresünk, de kik azok, akik ezt meg is találják?

1. Látszólag – a föld örömeit birtoklók.

Ők boldognak mondják magukat. – De miért?

- a) Mert bírják a föld élvezeteit.
- b) Mert bírják a hatalmat gögös lélekkel. De meddig tart mindez?...

2. Valóságban – az Isten törvényei szerint élők.

Az evangéliumi Mester másképpen ítél.

a) Olvasd a hegyi beszédet (Mt 5,1-10). És tanulj ebből is: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak...” (Mt 6,19).

b) És követvén ezt – eléred az élet boldogságát: „Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,20-21).

Bef.: A hindu ember is ezt keresi. De hol találja?... A „Nirvána” ködében. – És mi? Keressük a Mester nyomán... És hol találjuk? Az égi Atyában!

2. (Tractus) beszéd: Ki a világ hatalmasa?

(Erkölcsei beszéd: Az igazi hatalmas)

Bev.: Trón és vagyon az az eszköz, amelynek birtokosa uralmat szerez és gyakorol. De ezek igen kevesen járnak a földön. És az ember csak **ezen** útján lehet a föld hatalmasa. – De kik az igazi hatalmasok?

1. Látszólag: akik uralkodnak a földön.

- a) Parancsukra meghajlik a hódolók térde.
- b) Vagyonuk folytán feléjük fordul az igényesek serege.

2. Valóban: akik uralkodnak önmagukon.

- a) Győzedelmeskednek a lélekharcban.
- b) Szelídséggel – a földet is bírják.
- c) Küzdéssel és szenvedéssel – az eget nyerik.

Bef.: Az uralmak uralma – az önmeggyőzés és így a lélek diadala – a test és az anyag felett. – Ez a győzelmesen uralkodó!

*

1. (Offertorium) beszéd: Az Úr örök áldásai (Erkölcsei beszéd: Mivel áld az Úr?)

„Vele lesz hűségem és kegyelmem, és felemelkedik a szarva nevemben” (Zsolt. 88,25).

Bev.: Mikor áldozatot ajánlunk, akkor a nagyot, a mindent adni tudó Isten előtt hódolunk. – Mivel áld minket az Úr?

1. Igazság érzésével.

a) Igazán él. Ez a múltja.

b) Igazán ítél. „...az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovaharapó-dzik” (Bölcs. 3,7). Ez a megvilágosított „látás” nyomán való ítélkezés. „József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr anyala. Magához vette feleségét...” (Mt 1,24).

2. Kegyesség ajándékával.

Magunkra nézve legyen kegyelmes az Úr. Lesz is a jóakaratóakkal szemben.

a) Kegyes vele az Úr. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) De azután arra is képes az ember, hogy ő is kegyes lesz mindenkivel – az Úr miatt. Erre int a próféta: „Tanuljatok jót tenni! Keressétek az igazságot, siessetek segítségére az elnyomottak; szolgál-tassatok igazságot az árvának, védelmezzétek az özvegyeket!” (Iz. 1,17).

Bef.: Ezt a nagy ajándékot kérjük felajánló imánk alkalmával az Úrtól.

2. (Offertorium) beszéd: Nevem miatt nagy a dicsősége (Erkölcsei beszéd: Az Úr elhívottja)

Bev.: Aki az Úr nevében jön és dolgozik, azt megdicsőíti az egek Ura. – Mit tudunk szent József-ről?

1. Isten nevében szolgál.

Amire hivatott, azt teljesítette. „József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparan-csolta az Úr anyala. Magához vette feleségét...” (Mt 1,24).

2. Isten nevében dicsőült.

a) A Szent Család gondozója, názareti út, egyiptomi menekülés, názareti élet...

b) Az Úr otthonának boldoga.

c) Az Úr egyházának patrónusa (Patrocinium ünnepe!).

Bef.: És ha a magunk életét vizsgáljuk? Szolgáltunk-e az Úr nevében, mert csak így vehetjük az Úr megdicsőítését. Tehát szolgáltunk? – Sohase gondoljunk a magunk büszkeségével, mert megtöri szarvunkat az isteni erő végtelen hatalma.

*

1. (Secreta) beszéd: Az ünneplés és a közbenjárás (Erkölcsei beszéd: Az ember felemelkedése az egek felé)

Bev.: Emlékezés és kegyelemesedés vonalán mozdul meg az ember lelke. – A mai Secreta is erre int és erre buzdít. – Mit tegyünk e mai napon?

1. Ünnepléssel ünnepeljünk.

a) A megemlékezés: a kegyeletes lélek megnyilatkozása.

b) A kegyelet pedig a lélek egyik legszebb jelentkezése. E kettős mozzanat a szent ünneplése.

2. Hogy szerető segítségét leoldjuk.

De gyarló életünk kérését is terjeszt az Úr felé. – És mit kérünk?

a) Igényeink (testi-lelki) teljesítését.

b) A szent életének, erényeinek utánzását.

Bef.: Így hihetjük, hogy az ünneplést szent tisztelete – a szerető Atya lelkének felénk fordulását hozza. Aki ugyanis az Úr szentjét ünnepli, az ebben is az égi Atyát tiszteli, szereti és imádja.

*

1. (Communio) beszéd: Szól az Úr, és hallgat a „szent”

(Erkölcsei beszéd: Isten szava és az ember behódolása)

„József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20).

Bev.: Emberi tudásnál nagyobb az isteni igazság. – Hogyan hallotta ezt a választott isteni jegyes?

1. Titokzatos az álomban csengő Isten szava.

Az Isten szava sokféleképpen csenghet.

- a) Szólhat az égi tanításban.
- b) Szólhat égi jelenésben.
- c) Szólhat belső sugallatban.

2. És a látszat ellenére hívó a „szent Lelke”.

De az égi szóra – készséges legyen az ember lelke.

- a) Sámuel az Ószövetség példája. „Szólj Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,9).
- b) József az Újszövetség példája. „...az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában és így szólt: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem figyelmeztetek, mert Heródes keresi a gyermeket és meg akarja ölni.” Ő fölkelt, még az éjjel fogta a gyermeket és anyját, s elköltözött Egyiptomba” (Mt 2,13-14).

Bef.: Amit Isten mond, az mindennél nagyobb és így feltétlenül követendő!

2. (Communio) beszéd: A Szentlélek ereje

(Dogmatikus beszéd: Jézus atyja)

Bev.: Amikor Jézus valóságos Személyéhez jutunk, akkor az isteni tanítás fényéhez folyamodunk. – Mit hirdet róla az Isten szava?

1. A Szentlélek erejével fogantatott.

a) Istennek hirdeti a próféta. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és lesz az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) Istennek hirdeti az evangélista. „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége... Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,32-33 és 35).

2. Az istenség teljességét bírva éli az Istenember életét.

a) Ember alakban él közöttünk. „Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

b) De az isteni Személy tevékenykedik közöttünk. „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30).

Bef.: Szólt az Isten, és boldogan hallja, tartsa és élje az ember!!

*

1. (Postcommunio) beszéd: Adaste...

(Erkölcsei beszéd: Az Istent engesztelő ember vágya)

Bev.: Az egyházi tanítás szerint áldozatot mutatunk be, amely engesztelő áldozat. Az igaz és véres áldozat a megváltás ténye, de a megisméltése az áldozat állandósítása. – Mit hozzon ez nekünk?

1. Szeretettel tekintsen reád – áldozatod megváltottjaira.

- a) Nyissa meg az eget, hogy az Úr előtt álljon a megváltott ember.
- b) Sugározza az isteni Szeretetet, hogy ennek bűvkörébe kerüljön az ember.

2. Szórd örök kincseidet a tégedet kereső megváltottakra.

Az Istenhez emelt „megváltott nemzedék” – az Úr áldásának várományosa.

- a) Kérjük égi áldását földi életünkre. Ez a természetes élet.
- b) Kérjük égi áldását szellemi bontakozásunkra. Ez a természetfeletti élet.

Bef.: „Adaste... propitiatus!” – Kiengesztelte az ember sértését az Egyszülötted! Legyen kegyed bőséges – a föld szülöttjeire.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangélium szövegéhez kapcsolt beszédek

Az Evangélium Írása így szól: „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől. Férje, József, igaz ember volt, és mivel nem akarta rossz hírbe hozni, az volt a szándéka, hogy titokban bocsátja el. Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr angyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban. Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,18-21).

Ez a szent szöveg egészen szent József belső életének, lelkületének, Istenhez fűződésének és hűségének ditirambusa. Egész tartalma arra a nagy ószövetségi hitre épül, amely a Messiás várásában csúcsosodik oromzattá, és abban a mélységes alázatban összpontosul, amely szerint készsége az Isten kiválasztása alapján neki jutott szolgálatra. Tudja a természetes rend kivételességét, érti és hiszi az isteni hivatásnak fenségét és így készsége a nehéz feladat alázatos végrehajtására. Ő az Ószövetség szent szolgálója, aki az Újszövetség szent kapuőre. Nagy a múltból hozott hite és még nagyobb az „idők teljében” nyert boldogsága. De olyan boldogság ez, amelyért áldozatos szeretetet és sok lemondást követel az Isten. – Ilyen gondolatokkal kell telítődnie a szónoknak, ha az ünnep Evangéliumából akarja méríteni tételét. – Mi szabadabban kezeljük a kérdést, mégpedig azért, hogy így is példát adjunk arra, hogy egyéni meglátások nagy eredetiséget adjanak és így a beszédtelemek érdekességét fokozzák. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: A Szent Szűz és jegyese

(Erkölcsi beszéd: A Szent Család arcképei)

Bev.: Az Írás így vezeti elénk a jövő Szent Család „életfókuszait”: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – Keressük csak, milyen döntő életarcélet és lélekképet rajzol elénk az Úr szava.

1. Mária „szűzi leányzó”.

Az első arcél – a jövő édesanyáé.

a) „Egy szűzhöz...” – mondja az Írás (Lk 1,26).

b) Aki Isten választotta. „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)”... „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,28 és 30).

c) Istenanyai méltóság elhivatottja. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. József „ismeretlen” férfit.

Az Írás maga ezt mondja: „... egy ... férfinak... volt a jegyese...” (Lk 1,27).

a) Egyszerű és ismeretlen az emberek előtt. A külső népközet egy „ács mesternek” ismerte. A kiválasztott Szűz lélekben is hasonlónak tudta.

b) De ismert az ég Ura előtt. Így: az emberek egyszerűje, de az Isten kiemeltje. „...Isten a kevélyekkel szembeszáll, az alázatosoknak viszont kegyelmet ad” (1Pét. 5,5).

Bef.: Véssük ezeket az arcvonásokat lelkünkbe, hogy intő, indító erőkként hassanak életünkre!

2. beszéd: A szent jegyesek

(Erkölcsi beszéd: Az életközösség értelme)

Bev.: Az Isten tervében a család a szent keret, amelyben a földi élet leperreg. Az élet két pólusa, élő személye közeledik egymáshoz, hogy együttesen éljék életüket. – Hogyan és miképpen lesz életpéldánk a Szent Család együttese?

1. Egyemáshoz vonzódnak.

Ők, Mária és József, lélekben egymáshoz tartoznak Isten szent terve szerint.

a) Ők is emberek, tehát az emberi törvények alapján – egymás eljegyzettjei. A mi életünk is ilyen. Isten szent törvényén indul az egymásra találás és Isten rendeletei szerint fonódik házassági kötelékbe.

b) Ők is emberek, tehát egymás szeretetében és gyámolító gondoskodásában élnek. Ez is tanító tény. Mireánk is áll, hogy a családi szentély a szeretet közössége legyen. A pogányok tüzet gyújtottak a családi szentélyben, hogy a szeretet tüzét jelképezzék (Penates áldozata!), a mi családi szentélyünkben a szeretet kegyelmi tüzét lobbantja a szentség kegyelme! – Ezért azután mit tesznek az eljegyzettek, az egymáshoz tartozók?

2. Egymásért dolgoznak.

Az életközösség mindig egységes célért buzog és dolgozik. – És az egységes cél?

a) Egymás támogatása és munka adta életfeltételek biztosítása. Ez a Szent Család élete, és erre tanít a Szent Család példája.

b) A jövő életfakadás áldozatos szolgálata. Itt a Szent Családban Jézus Krisztus a Szűz Anya „gyümölcse”, és érette dolgozik a Szűz Anya és a nevelő atyja. Mert harangozd a lelkedbe az Írás szavát, hogy itt nem földi életkeret talál érvényt, hanem az égi csoda. „A Szentlélek száll rád és a Magaságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten fia lesz” (Lk 1,35). – Ez az édes Gyermekekért való áldozatos élet parancsoló tanítás reánk is, hogy a mi családunk gyermekeit is Isten küldi!!! „A család kincse”, – „az életközösség gyümölcse”, – „az Isten követe” – „központ”, és maga köré vonó szeretet központ legyen! Jelszó: odatorjón minden áldozat!

Bef.: A Szent Család életkerete és közösségi élete a mi életünknek is szent iskolája.

3. beszéd: A nagy sejtés

(Dogmatikus beszéd: Az Isten megvilágosító kegyelme)

Bev.: Hogyan vet fényt az Isten az élet tényeire? Látunk és kegyelemmel látunk. – Hogyan jelentkezett ez szent József életében?

1. Lehetett – ködös.

Az első megismerés nála is a megfigyelés. Ennek eredménye lehetett a következő.

a) A látszat bizonytalanná tette. Ezért írja az evangélista: „Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18).

b) Az esetleges beszélgetés már irányt mutatott. Mit hozott tehát a tapasztalat? Olyan féltő lelkületet és bizonytalankodó ismeretet, amelynek ködét Isten fénye tudja, tudta és akarta eloszlatni.

2. És megtörtént-e ez a második megismerési mód jelentkezése? A felelet ez: fényessé lett az ismeret köde.

Mert szólt az Isten...

a) Álomban jelenséget lát az Úr adta „jegyes”.

b) Álomban isteni szót hall a „ködös lelkű jegyes”. „...József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20). „Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott” (Mt 1,22).

c) Életében hűségesen követte az isteni fényt. „... József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr anyyala. Magához vette feleségét...” (Mt 1,24).

Bef.: Az élet kérdéseit nyomozzuk tudással és értelemmel, de ködös voltukat ismerjük fel – Isten kegyelmével.

4. beszéd: Az igaz József

(Erkölcsi beszéd: A lelkek rezonanciája)

Bev.: A zenevilágban közismert tapasztalat, hogy az egybehangolt hangszerek rezonálnak. És az emberek világában? Ott is igaz, csakhogy erős megfigyeléssel állapítható meg az igazi egybecsengés. – Mily csengésű szent József lelke?

1. Tiszta életet élő.

Ez a megállapítás annyit jelent, hogy a múlt élet kap megvilágító fényt a hirdetett tételektől. – De honnét tudjuk ezt az igazságot?

a) Bár néma, illetve kevés beszédű az Írás, beszédes a szent hagyomány. Az Írás csak azt mutatja, hogy minden áldozatra készséges az Isten küldötte jegyes és első intésre érti és hódolatosan veszi, mi

az ő jegyesi hivatása. „Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr angyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20). „...József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr angyala. Magához vette feleségét...” /Mt 1,24/.

b) Miséjének szövege is így kezdődik: „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa; el vannak ők ültetve az Úr házában, virulnak Istenünk házában udvaraiban” (Zsolt. 91,13-14). Ezért tanítja róla, a megjutalmazottról az Egyház: „Olyan leszek, mint a harmat; virul majd Izrael, mint a lilium, és gyökeret hajt, mint a Libanon” (Oz. 14,6) és „Vele lesz hűségem és kegyelem, és felemelkedik a szarva nevében” (Zsolt. 88,25).

2. Érintetlen jegyest kereső.

Ez a lélek rezonanciája.

a) Csak tisztát akart találni. Az életdalokat csak egybecsengő hárfák zengik és rezdítik.

b) Ezért bizonytalankodott a látszat miatt. De a külső keret is olyan legyen, amely védi a belső tartalmat. Talán azt is, amelyet nem érthet meg egészen a világ.

Bef.: Mi a hit szent lélekrezonanciája? Ahítatosan, tisztán, ihletetten szolgálni az Istent. Ez a lélek-hárfájuk alaphangolása. – És ezt ki adta? Az egek Ura!

5. beszéd: A „szentek rendje” élén járók között

(Erkölcsei beszéd: A szentek sorrendje)

Bev.: Az apostolok egy alkalommal azon vitáztak, milyen helyet foglaljanak el Isten országában. „Akkor odajött Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt és leborult előtte, hogy kérjen valamit... „Intézd úgy, hogy két fiam közül az egyik jobboldon, a másik baloldon üljön országodban”... Erre így szólt hozzájuk: „Kelyhemből ugyan inni fogtok, de hogy jobboldonra vagy baloldonra üljenek, azt nem én döntöm el, mert azoknak jár, akiknek Atyám készítette” (Mt 20,20, 20 és 23). – Az égi Atya szándéka mi lehet e „rend” megállapításában?

1. A Szűz Anya mindenkit előző.

Az értékek értékét és rendjét Isten adja. Mit adott a Szent Szűznek?

a) Isten ilyennek, szeplőtelennek és Szűz Anyának választotta. Ez tehát – életelsőség az élet rendjében.

b) Isten az emberek elsejének hivatásával tüntette.

2. A szent jegyes „isteni jegyesét” követő.

a) Az anya és a gyermek az élet legszorosabb kapcsa. A Szűz Anya élete is ilyen – Jézus életét illetően. Názáret, Betlehem, Egyiptom, Názáret, Jeruzsálem olyan szent állomások, ahol az együttélés folyamata pergett.

b) Érte dolgozott az életben. Mindent, ami földi, tőle kapott, amíg mindent, ami égi, azt Tőle vett.

c) Vele dicsőült az égben. A Szűz Anya teljes megdicsőülése égi kiváltság. De a lélekben való megdicsőülése – a jegyesnek kijáró égi jutalom.

Bef.: Az első a Szűz Anya, – mellette áll földi jegyese.

6. beszéd: Jézust tisztelőik sorában

(Erkölcsei beszéd: Jézus tisztelői)

Bev.: Jézus Krisztus Urunk körül sereglük és gyűrűsödik az emberek serege... Helyrajzilag kicsodák a közelségben körülállók?

1. A Szűz Anya a tisztelőik elseje.

A tisztelet nagysága; a nagyrebecsültség tárgyi alapján indul. Miért tiszteli Jézust a legjobban a Szent Szűz?

a) Fiaiként szereti. Őt Anyjának mondja az apostol. „...Jézus anyja megjegyezte...” (Jn 2,3). És ő Fiának hirdeti: „Fiam, miért tetted ezt velünk?” (Lk 2,48). Az angyal is ezt közli: „Méhedben fogansz és fiat szülsz” (Lk 1,31).

b) A Szentlélek fogantatta Messiásnak tudja. Ez az anyagi üdvözlés alapján él lelkében. De újra cseng Simeon ajkán: „Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavad szerint békességben, hiszen már látták szemem az üdvösséget, melyet minden nép számára rendeltél: világosságul a pogányok megvilágítására és dicsőségére népednek, Izraelnek” (Lk 2,29-32).

c) És isteni megvilágítás alapján Isten Fiának tartja. **Ilyen** belső tudat – a legtisztább és legalázatosabb belső tisztelet forrása.

2. Szent József a sorrend következője.

Az ő lelke előtt is sok-sok titok nyitott.

a) Nyílt titok – az isteni fogantatás. Angyal közli (Lásd: Mt 1,20).

b) Rejtett élete – a messiási egyéniség. Gyermekkoráról ezt tudjuk: „...Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52). Életéről: „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1).

c) Ködösen látszott az isteni személyiség. Ezért kérdi Pétertől: „Hát ti kinek tartotok engem?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,15-16).

d) De erősen előrerobban a szolgálati szent kötelesség. Milyen hivatást mutat az élete? Teljesíteni Izaiás látomását: „Akkor majd megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle nyitva lesz; ugrándozik majd a sánta, mint a szarvas, és megoldódik a némák nyelve” (Iz. 35,5-6). – Tehát Ő az, akit a nemzetek várnak, mert **Magára** magyarázza a próféta szavát: „Te vagy az, akinek el kell jönnie, vagy mást várjunk?” Jézus így válaszolt: „Menjetek, jelentsétek Jánosnak, amit hallotok és láttok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föltámadnak, a szegényeknek pedig hirdetik az evangéliumot. Boldog, aki nem botránkozik meg bennem” (Mt 11,3-6).

Bef.: Akárhonnét indulunk, mindig a Betlehem csodás világához jutunk. A Gyermeke – a világ központja, a Szűz Anya és nevelő atya a legközvetlenebb környezete, ők kísérik végig és eltanult példájukkal hirdetik a Fiú isteni személyiségéből megérezhető tanításokat... Mi is Hozzá sietünk, köréje sereglünk és közvetlen környezetét övezve melléje térdelünk...

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A Szentlecke így hangzik: „Kedves volt Isten és emberek előtt Mózes, kinek áldva legyen emléke. Hasonlóvá tette őt dicsőségben a szentekhez, és nagyá az ellenségek megfélemlítésében; bösz állatok szelídített meg szavával. Megdicsőítette őt királyok színe előtt, parancsokat adott neki népéhez, és megmutatta neki dicsőségét. Hűsége és szelidsége miatt szentté tette őt, és kiválasztotta minden élő közül. Megengedte, hogy hallja szavát. És bevezette a felhőbe. Parancsokat adott neki szemtől szembe, az élet és a fegyelem törvényét, hogy megtanítsa Jákobot rendelkezéseire és Izraelt szabályaira” (Sir. 45,1-6).

Ennek a szent szövegnek **tárgyi** tartalma **általános** dicsérete azoknak, akik választottak, hitből élnek és így Isten áldására méltók. Ez az áldás természetesen kettős „emlékben maradást” jelent. Emlékét őrzik az emberek, de tettei emlékét őrzik az Isten. Így: jutalmazottak a földön és jutalmazottak az égben. – Ha mármost ezt az általános dogmatikai és erkölcsi vonalat szent Józsefre alkalmazzuk, akkor olyan módon kell azt tennünk, hogy – az ő életének egyes mozzanatait adják az alapot az Írás jelezte dicséretre, illetve jutalomra. A lényeg tehát az volna, hogy a szent életének, mint különálló személynek egy-egy adata legyen az az értékes anyag, amelyből azután az Írás adta általános tétel felvezethető (inductio!). – Nagyon óvakodjunk attól a módszertől, amely kijelenti, megállapítja a nagy isteni igazság fenségét és lapos egyszerűséggel levezeti: szentünk ilyen volt... Szónoki formánk inkább ilyen legyen: a kicsiségből kapcsolódjunk bele a nagyszerűségbe. – Először különálló néhány beszédvázlatot, majd beszédlánc-terveket adunk. – Lássuk egymás után a beszédeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: Az Úr kedveltje – a názáreti ácsember

(Erkölcsei beszéd: Az Úr kedveltje)

Bev.: A názáreti „ács” alakját egyszerű munkásember képében rajzolja meg az Írás. Szükszavú az Írás, de érthető a lélek élete. – Mi az ő jellemző vonása?

1. Felfigyel az Úr szavára.

Az Isten szava állandóan csengő beszéd. Szinte úgy jár az éter hullámain, mint a hanghullám a he-

gyek-völgyek világában. A hanghullámok felfogását távolság, a gátló vezeték akadályozzák, és Isten szavának zengését a felkészületlen lelkek elszalasztják.

a) Szent József lelke felfigyelő. A Szent Szűz életét figyeli. A bizonytalanság folytán lassú és csendes visszavonulásra gondol. De angyali álomlátásra azonnal Isten tanító szavát hallja.

b) Szent József lelke készségesen behódoló.

c) Ezért az Úr kegye állandóan kísérő. És mindez mit mond nekünk? Azt, amit az Írás így hangoztat: „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa; el vannak ők ültetve az Úr házában, virulnak Istenünk házában udvaraiban” (Zsolt. 91,13-14).

2. Ezért méltó az Úr választására.

Az ugyanis biztos, hogy ő az Úr választotta. Feléje irányul az Úr választotta Szent Szűz figyelve, és így őt választja az Úr, hogy a jegyes földi hivatását betöltse.

a) Méltatta őt erre az isteni előrerendelésben.

b) De méltóvá tette ennek betöltésére az áldozatos élet követése. Az első kizárólagos égi kegy, a második már áldozatos egyéni éle. Az első ingyen adja az Úr, a másodikkal érdemessé teszi magát az ember. Mégpedig azért, mert így nem „üres” bennünk az Úr kegye, hanem reánk áll az apostol szava: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). Ahol pedig Krisztus dolgozik, ott él az Isten!

Bef.: Íme! Így illik szent Józsefnek a mai Írás szava, amely az Isten szeretetéből a Felé forduló lelkeinek ígér. Isten szeretettje tehát a mi lelkünk drága kincse.

2. beszéd: Mások felé milyen volt a názáreti ács?

(Erkölcsi beszéd: Szent József lélekkítárlása)

Bev.: A társas együttesben kinyílik és váróvá vagy osztóvá lesz az emberek lelke. És szent József lelke hogyan tárult körzetének lelke felé? Kérdezzük csak: milyen volt a lelke?

1. Égi jegyese felé.

Ez az első irány, amelyben mozgott a lelke.

a) Készségesen választó. Láta életét, szeretettel kereste a lelkét.

b) Odaadón szolgáló.

c) Isten sugallatára hívő lélekkel gondozó. Otthont épít. Menekülő úton is gondoz és új világban is áldozatos.

2. Az isteni Gyermek felé.

A Szent Család központja a Gyermek.

a) Minden családban a gyermek a központ.

b) A Szent Családban pedig minden érték hordozója. Ezért szent József egész lelkének gondozója és tartalma. Látszat szerint gondozó, valójában a lélek mélyén imádván hódoló.

3. Embercsalád tagjai felé...

Az emberek egyetemét testvérnek kell tekintenünk. De még inkább annak tekinti az, akinek családjában növekedő Gyermek – az emberek egyetemének Megváltója.

a) Szeretettel neveli számunkra az Üdvözítőt. Ez – a megváltás segítése.

b) Szeretettel nyújtja felé állandóan segítő kezét. Ez a megváltás gyümölcsének elfogadásán való segítség. – Földiekben segítünk, égiekhez vezetünk!

Bef.: Íme! Így maradt ő emlékébe az embereknek és így lett emlékezet tárgya Isten Lelkének.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc: Az Isten szeretetének jelei

Ez a beszédlánc nyomozni szeretné: milyen jegyek láthatók és észlelhetők Isten szeretetein.

1. beszéd: Az elhivatás magasrendűsége

Bev.: Hivatásunk jegyei:

- 1. Közös hivatásunk is vagyon.**
- 2. De egyéni elhivatottságunk külön kegyünk.**
Bef.: A külön hivatás kiemelkedő jegy.

2. beszéd: A hit kegyelmének kiválasztása

Bev.: Mária adománnyal indított Istentől.

- 1. Az első kegyelem: a hit.**
- 2. De a kegyelmek kegye: a tevékenyé tett hit.**
Bef.: Az élő hit isteni jegy.

3. beszéd: Az embertestvérek felfigyelése

Bev.: Látnak rajtunk felsőbbrendűséget.

- 1. Kiválóságai tündökölnék.**
- 2. Királyok is reá figyelnek.**
Bef.: Tisztelnek bennünk – isteni erőket.

4. beszéd: Élettetteik csodavarázsa

Bev.: Isten ígérete: „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18).

- 1. Akit szeret az Isten, az csodákat tesz.**
- 2. Aki szereti az Istent, az istenivé lesz.**

Bef.: A Megváltó égi ajándéka: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek és elmeneküljete a romlottság elől, mely a bűnös kívánság által uralkodik a világon” (2Pét. 1,4).

*

II. beszédlánc: Amit az Isten ad az Őt szeretőknek

Ez a beszédlánc azt akarja fejtegetni, mit ad az Úr az őt szerető lelkeknek.

1. beszéd: A hatalmasok előtti felmagasztosodás

Bev.: Alázkodás és felmagasztosodás...

- 1. Példává magasztosul az ember.**
- 2. Hódolattal kíséri őt a hatalmas ember.**

Bef.: Az élet parancsol...

2. beszéd: Az égi erők sugárzása

Bev.: Isten a kezdő.

- 1. Beleömlészi a hit kegyét.**
- 2. És kivirágoztatja benne az élet virágát.**

Bef.: Ember a kifejlesztő.

3. beszéd: Az alázat és nyájasság ajándéka

Bev.: Az isteni ember modora.

- 1. Alázatos – a tekintély előtt.**
- 2. Nyájas – mindenki felé.**

Bef.: Az isteni ember szeretete...

4. beszéd: A szentek sorába emelés kegye

Bev.: Ki adta a lelkünk lendületét?

1. Itten élünk.

(Földről indulunk!)

2. Oda érünk.

(Égbe térünk!)

Bef.: De ki emel? Az Isten.

*

III. beszédlánc: Az ember emlékezése

Ez a beszédlánc azt akarja közölni: mivé lesz cselekedeteink sora – az Isten Lelkében?

1. beszéd: Emlékezik a jó tettekre

Bev.: Cselekedeteink jegyei:

1. Múlt.**2. Jelen.**

Bef.: És cselekedeteink emléke?... Örök!

2. beszéd: Feledi – a megbocsátottat

Bev.: Az isteni Bárány Vére.

1. A múltat elsüllyeszti.

„Az Úr haragját hordozom, mert vétkeztem ellene; de majd megítéli ügyemet, és igazságot szolgáltat nekem” (Mik. 7,9).

2. A lelket fehérre teszi.

„Ha bűneitek olyanok is, mint a skárlát, fehérek lesznek, mint a hó” (Iz. 1,18).

Bef.: Az emberi lélek tisztulása...

3. beszéd: Visszaszerzi – az elveszettet

Bev.: Túlradó a jóság.

1. A múlt jó tettei felelednek.**2. A jövő értékei felelevenednek.**

Bef.: Örök diadalt arat a Jóság.

4. beszéd: Örök áldással kíséri a megigazultakat

Bev.: Istennel?

1. Velünk él a földön és az égben.**2. Bennünk él a földön és az égben.**

Bef.: Igen! Örökké Istennel!!

*

IV. beszédlánc: Az Isten odahajlása szereteteihez

a beszédlánc arra akarná hangolni a hívek lelkét, hogy az ég Ura felfigyel az Őt szeretők hangjára.

1. beszéd: Hallja – a hangunkat

Bev.: Mik az emberi hangok?

1. Imákat.

2. Lélek aspirációkat.

Bef.: Isten figyelmét megragadó lélekszárnycsapások...

2. beszéd: Közelébe vonja – a kérőket

Bev.: Hívogat.

1. Jöjjetek...

Ezek hívó szavai.

2. Vegyétek...

Ezek adó szavai.

Bef.: Adakozik...

3. beszéd: Hangoztatja nekik – törvényeit

Bev.: Isten szava – a törvény szava.

1. Útjelzés a törvény.

2. Hazasegíti a követőt.

Bef.: Célbafutás – a törvény betartása.

4. beszéd: Mutatja nekik – az élet örök ösvényeit

Bev.: Hogyan cseng a szava?

1. Ezen járjatok.

2. Haza találtok.

Bef.: Milyen a végső ítélete? – „Jöjjetek Atyám áldottai!” (Mt 25,34).

* * *

(Dr. Marczell Mihály)

II. rész: PATROCINIUM S. JOSEPHI

Most ennek az ünnepnek liturgiájáról közlünk néhány beszédvázlatot. – Nagyon fontosnak tartjuk, hogy aláhúzzuk azt a gondolatot: a Szent Család **minden** kiválósága Jézustól és Jézusért. Azért szent József életfénye is az Úr Jézus fényvetítése. – Ezeket is két fő csoportba osztjuk: **A/ alatt** az ünnep jellegét, **B/ alatt** az írott liturgiát: – **a/:** „kis liturgia”; – **b/:** Evangélium; – **c/:** Szentlecke szövegeit ismer-tetjük. – Az egész II. részben lesznek **különálló** beszédek és **beszédláncok**. Jól meg kell figyelni: az utóbbiak egyes beszédekként is alkalmazhatók. – Mindenütt ki lesz a központ? Jézus Krisztus, Akinek nevelő atyja szent József. De természetesen ebből az égi kegyből következik azután az ő kiváltságos helyzete és a kegyelemosztás terén az Úr kis és nagy családját érő védelme. – Több tétel az I. rész („Szent József névünnepe”) beszédei között található. – Most lássuk a jelzett beosztások szerinti rész-letezéseket egyenként.

A/ rész: az ünnep jellegéről szóló beszédek

Mi legyen a lényeg? Ez a gondolat: szent József isteni elhivatottság alapján: a/ az Úr Jézus földi kis Családjának gondozója és ebből kifolyólag: b/ az Egyház nagy családjának, tovább: c/ az egész embercsalád oktatója, példaképe, védője! – Lássuk ezeket egyenként.

a) alcsoport: A Szent Család védő gondozója

1. beszéd: Szűz Anyánk jegyese

(Dogmatikus beszéd: Szent József hivatása)

Bev.: Jákob törzsének hajtása, a názáreti József milyen hatással járt a földön?

1. Szűz Anyánk élettársa (szent törvény szerint!). Az isteni élettervben a társas élet az egyik alap gondolat.

- a) Az élet feltételeinek biztosítója.
- b) Külső megbecsültetésnek biztosítója.

2. A Szent Család élő feje.

Minden emberéletnek szent és ősi sejtje a család.

- a) Ebben éli életét a kis Jézus is.
- b) Életének irányítója szent József. Olvasd csak ezt a szöveget: „Ott maradt Heródes haláláig. Így beteljesedett, amit a próféta szavával mondott az Úr: „Egyiptomból hívtam az én fiamat”... Miután Heródes meghalt, az Úr anyyala Egyiptomban megjelent József álmában és így szólt: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menj Izrael földjére, mert meghaltak, akik a gyermek életére törtek” (Mt 2,15 és 19-20).

Bef.: Hivatása látszólag emberi, de valóban, az üdvökonómiát tekintve isteni. – Gondozója annak, Aki Megváltója a világnak. Ez az ő nagyszerű hivatása!

2. beszéd: Jézusnak nevelőatyja

(Dogmatikus beszéd: Jézus atyja)

Bev.: Igaz eredetben így határozható meg Jézus Személye: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” /Jn 3,16/. – Istenember. Emberi természetének eredetét is ez a szöveg magyarázza: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbelinek ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). – Milyen szerepet tölt be szent József Jézus életében?

1. A nevelőatyja gondját vállalta.

Jézus életállomásainak azok a helyei, amelyeken szent József hivatást talált, a következők:

- a) Betlehem. Ide hivatásból kerül. „Elment tehát Galilea Názáret nevű városából Dávid városába, a júdeai Betlehembe, hogy följegyeztesse magát Máriával, feleségével együtt, aki áldott állapotban volt” (Lk 2,4-5).
- b) Egyiptom. Ide isteni intésből menekül. „...az Úr anyyala megjelent Józsefnek álmában és így szólt: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba! Maradj ott, amíg nem figyelmeztetlek, mert Heródes keresi a gyermeket és meg akarja ölni” (Mt 2,13).
- c) Názáret. Ide otthonába, munkahelyére tér. „Ő fölkelt, fogta gyermekét és anyját, és Izrael földjére ment” (Mt 2,21).

2. Az otthon melegségét biztosította.

De mi volt az otthoni feladata és annak teljesítési módja? Az isteni Kisdéd és drága Szűz Anyánk védelme – a hivatása. És a szolgálat módja?

- a) Munka. Nehéz testi munka.
- b) Áldozat. Áldozatos élet a szerény anyagiakban, de szerető gondoskodás – az Édesanya és Jézusának szolgálatában.

Bef.: Jézus személyében: Isten Egyszülöttje. Természetében: Isten és teljes ember. De származásában: örök Fia az Atyjának, és emberré levésében: a Szentlélek erejének szülöttje.

3. beszéd: A gondos betlehemi zarándok

(Erkölcsi beszéd: Betlehemi zarándokok)

Bev.: Szent József személyével a betlehemi úton találkozunk. Addig csak említi őt az Írás, de itt bemutatja őt a szent szöveg. – Milyen alakban lép elénk?

1. A törvény hűségese.

Isten törvényére felfigyel az igazi férfiú.

- a) Követi a mózesi törvényt. Ez az eljegyzésre és házasságra vonatkozik.
- b) És hűségesen követi az állami törvényt. Ez az összeírásra vonatkozik.

2. Az áldozatos út készsége.

De minden fáradságra is készsége.

- a) Betlehembe siet, ahol csak istálló a befogadó helye.
- b) Egyiptomba menekül. Nehéz út, idegen nép, bizonytalan megélhetés, de kitartó a hűséges parancskövetésben, mert ereje az Isten.

3. A legegyszerűbb „otthon” alázatos.

Azért nevezem ilyennek, mert egyszerű ácsmester az édes Üdvözítő nevelőatyja.

- a) Ácsmunka a kenyérkeresete.
- b) Nevelő gondoskodás a földi hivatása. Otthonszerzés, életfeltétel biztosítás, érte végzett munka és védelem a feladata.

Bef.: Mit mutat ez nekünk? Mit mutat a „betlehemi zarándok”? Szinte példaképpen mondja: facsimiliter!

4. beszéd: Az egyiptomi menekülő

(Erkölcsei beszéd: Az egyiptomi út)

Bev.: A Mester földi zarándokútjának első szerény állomása Betlehem és az utána következő menekülésben Egyiptom. Mintha az csendülne ki ebből: nehéz út az emberi élet... De magát irányítja-e az élet? Felelet: a gondoskodó égi Atya. Kérdezzük meg, hogyan áll előttünk szent József ezt a látást követve?

1. Az isteni Gondviselés kiemeltje.

- a) Vele misztikusan is érintkezik az ég Ura. Álomlátással jelentkezik előtte az ég.
- b) Őbenne is érzi, hogy hódolatos legyen a föld fia. Isten ilyen jelentkezése különös jelenség. De szent József megérezte a Gondviselés hangját.

2. Az isteni Gondviselés eszköze.

Az isteni előrerendelés élő eszközzé tette. De hogyan?

- a) Már hivatása első mozzanatában Isten eszköze. Előfutalmazott élete az egyiptomi József életében /Olvasd Mózes 1. könyvének 41. fejezetét/.
- b) Most pedig a megszületett Messiás védelmében az Úr választottja. Igaz férfi az Írás szerint: „... József igaz ember volt” (Mt 1,19). De az Isten Fiának védő nevelője ugyancsak az Írás szerint. „Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr angyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20).

Bef.: A Gondviselés szeretettje a gondviselő Atya terveinek hűségese.

5. beszéd: A dolgos ácsmester

(Erkölcsei beszéd: A testi munka)

Bev.: Munkára küldettünk, mert égi Atyánk rendelete így szól: „Arcod verejtékével edd kenyeredet...” (1Móz. 3,19). Bár a munka az „elesett” természetben teher, mégis megszentelve – ez már a megváltás eredménye – emel. Szent József a názáreti ács személyében lép elénk. Mire tanít életének munkája?

1. A napi kenyér a munka gyümölcse.

- a) Nincs élet – munka nélkül. „Senki kenyerét nem ettük, hanem keserves fáradsággal, éjjel-nappal megdolgoztunk érte, hogy egyiketeknek se legyünk terhére” (2Tessz. 3,8).
- b) De a munka legyen eszköze az életnek. „Ne törd magadat gazdagság után és mérsékelj élelmeségedet!” (Péld. 23,4).

2. Az áldozatos és önzetlen munka a lélek megemlése.

- a) Az önátadó testi munka nemesít. Szt. Pál is végzi. „...kezünk munkájával fáradunk” /1Kor. 4,12/.
- b) Az áldozatos lélekmunka Istenhez segít. Ezért bízta a siker reményében Timoteust: „Viseld el a szenvedéseket velem együtt, mint Krisztus Jézus hú katonája” (2Tim. 2,3).

Bef.: Végül is mit teremt a munka? Az emberi élet egyetemének megemléését és az egyéni élet boldog kiteljesülésének feltételét. „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7). És ennek értéke?...

b) alcsoport: Az Egyház nagy családjának védője

1. beszéd: Ahol Krisztus a Fej, ott helyet talál a nevelőatya

(Erkölcsi beszéd: A nevelőatya későbbi hivatása)

Bev.: Jézus családja az Egyházzá szélesedik. Itt Ő nem tag, hanem Fej. Az apostol mondja: „Mindent lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt... Inkább igazságban fogunk élni és szeretetben teljesen egybe fogunk nőni a fővel: Krisztussal” (Ef. 1,22 és 4,15). – De talál-e itt is feladatot a Szent Család gondozója?

1. A kis Szent Család nevelője.

Itt a názáreti házról lesz szó.

a) Annak a Családnak fejről, amelyben az Édesanyával kapcsolatban így szól az Írás: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20).

b) Annak a Családnak, amelynek fejét így jellemzi az Írás: „... úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr angyala” (Mt 1,24).

2. Nagy és isteni családnak védelmezője.

Itt pedig a nagy embercsaládról, az Egyházzáról és – a nagy beletartozandóság ereje folytán elővételezve – a kis embercsaládról, a mi családukról is szólunk.

a) Egyházunk védője. Ezt az Egyház maga hirdeti.

b) Családi együttesünk példaképe és segítője. Ezt pedig a katolikus családok magukról érzik.

Bef.: A magyar nép szent szokása: ite ad Joseph!

2. beszéd: Ahol „Fiához” tör a nép, ott segítő a nevelőatya

(Erkölcsi beszéd: A küzdő Egyház segítője)

Bev.: Az Egyház tagjainak útja: Krisztussal Krisztushoz. Vajon ezen az úton hogyan van velünk szent József?

1. Egyház hajóján tör az ember Isten felé.

a) Örök part a cél. Ezért mondja a Mester: „Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámasztására, akik pedig gonoszat cselekedtek, az ítélet föltámasztására” (Jn 5,29). – Sok köd zárja el... Több fényvetés kell...

b) Ezen hajózik az isteni nép. Sok a vihar (a galileai tenger példája)... Sok a zátony... Csak az vész el, akire áll Jeremiás szava: „Izrael reménysége: az Úr; megszégyenülnek mindazok, kik elhagytak téged, a porba írják azokat, kik eltávoztak tőled, mert elhagyták az élővizek forrását, az Urat” (Jer. 17,13).

2. Ezen a nagy úton segítő a Jézust nevelő.

A Szent Család életének irányítója és gondozója volt szent József. Mit tesz a mi életünk segítésében?

a) Példát ad az áldozatos élő szenvedést vállaló munkára. Jelszava a Mesteré: „Atyám szüntelen munkálkodik, ezért én is munkálkodom” (Jn 5,17).

b) Majd imádkozó szeretettel mellettünk áll erőfeszítéseink segítésére.

c) Végül kegyes szeretettel a „különleges segítség jóságát” szórja. Ezért tartja a hívő nép: Szent József segít!

Bef.: Az élet hajóján haladók bizakodjanak az Úr erejében és az Úr áldott környezetének segítő imáiban!

3. beszéd: Ahol küszködik a „nagy család népe”, ott jelen van a nevelőatya

(Erkölcsi beszéd: A mindig segítő) (Ez a beszéd más alakban közli az előző gondolatokat)

Bev.: Most a küzdelmek reális alakjairól fogunk szólni. De így: milyen a küzdelem és milyen a segítség?

1. Küzdelem az élet tartalma.

Ezt a tételt le kell szögezni, hogy ne ijedjen meg tőle az ember.

a) Írás tanítja: „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai”

(Jób 7,1). De ezzel a korrelációs tétellel: „Az én igám édes, az én terhem könnyű” (Mt 11,30).

b. A fejlődő és sodródó élet igazolja. Ne felejtsd: hős az ember, aki küzdelem útján jut az Isten országába. – Ezt olvasom: „Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,26).

2. Győzelemre segít az Isten hatalma.

A segítség Ura mindig az Isten. A többi eszköz.

a) Eszközei: a szentek. Ebben segítő szent József is. Imádkozó szeretettel.

b) Tárgyi eszközei: az áldozat, a szentségek és a szentelmények. Azért ajánlja az utóbbit az Egyház és ezért tanítja az elsőről: a szentek egységét. – Végül is mi ez? Belekapcsolódás a személyes szeretet áramkörébe.

Bef.: De mi ez lényegében? A szerető Isten jóságának erőközlése.

4. beszéd: Miben segíti az Egyházat a Szent Család feje?

(Erkölcsei beszéd: Az Egyház segítése (Ez is az előző két beszéd általános szövegeinek a részletezése)

Bev.: Védőszentje az Egyháznak szent József, tehát védelmének keretét, alakját keresi az ember. – Miben található?

1. A „kis családok” életét gondozza.

a) Anyagi küzdelmekben segítő. Hozzá fordul anyagi nehézségeiben a hívő nép.

b) Otthoni nehézségekben gyámolító. Példáján épül a családi élet. A példás otthont így jellemzi az Írás: „Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52). A nevelési példa gyümölcse...

2. És ezzel a „nagy család” életét is boldogítja.

a) A boldog „kis család”: itt a mi kis családunk boldogsága fejtegetendő, ha velünk a Szent Család fejének szeretete.

b) A boldog „nagy család” öröme és lelki boldogsága: itt azután az Egyházra szélesítendő a tétel. Az Egyház egyeteme érzi a Szent Család védelmének erejét.

Bef.: Persze, ide az a hit kell, amelynek erejében a szellemi világ érintkezik és állandó kapcsolatban áll egymással!

*

c) alcsoport: A mi „kis családunk” példája és segítője

1. beszéd: A csendes munka

(Erkölcsei beszéd: A munka értékelése)

Bev.: Az ember egyetemes hivatását így jellemzi az Írás: „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár repülésre” (Jób 5,7). De milyen munkát értékel nagyra az életet irányító Mindenható?

1. Fizikai, vagy szellemi – egyenértékű.

Ezt mutatja – szent József élete.

a) Fizikai munkát végez és a legmagasabb szellemi szolgálatot teljesíti.

b) A fizikai munka mellett – minden lélekmunkát teljesít. „Szülei évről-évre elmentek Jeruzsálembe a húsvét ünnepére... Akkor hazatért velük Názáretbe és engedelmeskedett nekik...” (Lk 2,41 és 51).

2. Csak jellege legyen elszerényedő és áldozatos készségű.

A munka eszköz... Bármilyen területen perog is alá. De eszköze nem a gögös önmegemelésnek, hanem eszköze – a szolgálatnak.

a) Így szolgálhatom önmagam testi és lelki életét.

b) Így szolgálhatom embertestvéreim életét.

c) És így szolgálom mindenkifelett – égi Atyánk dicsőségét.

Bef.: Kicsoda volt ezen a területen szent József? A visszavonuló csendes munkás, aki nem magának gyűjtött, hanem gyűjtve – szerteszórt!

2. beszéd: Az áldozatos apa

(Erkölcsei beszéd: A család fejének életképe)

Bev.: De milyen szerep jut az édesapának? Mi az övé a család szentélyében?

1. Övé a csendesen elvonuló és hátrahúzódó munka áldozata.

De hol látható ez?

a) Minden családban ez a dolgok rendje. Sokszor olyan korán megy el és későn jön meg, hogy akkor már nem látja a gyermek.

b) De keze munkája nyomán erősödik a család élete. Ez a jutalma.

2. De azért övé a család életboldogságának öröme.

A családi élet kiteljesülése – öröm. De kié itt az oroslánrész?

a) A dolgozós és kéréses kezű atyáé. Még otthoni pihenése is boldogító, mert családi szentélye szépen terebélyesül.

b) A dolgozás lelkét gyermekeibe is átsugárzó munkásé! – A felnőtt dolgozó gyermek élete az édesapa öröme és büszkesége.

Bef.: Még ha kevésnek is látszik a jutalom és nagy a áldozat, mégis ez az igazság, mert belőle árad az erő a családi életbe, és így övé a fejlődő család látásának boldogsága!

3. beszéd: A testi otthonunkat segítő

(Erkölcsei beszéd: A munka értéke otthon)

Bev.: Mit eredményez az áldozatos munka otthonunkban? – Itt az önnön életünk csendes otthona vizsgálható. A kérdés így tehető fel: mit ad otthonunknak a munka?

1. Magszerzi a mindennapi kenyeret.

Természetesen szélesebben kell tekinteni, mint a „terített asztal” gondolatát.

a) Építi otthonunkat. Gyarapodás, kultúra, esztétika stb.

b) De biztosítja életerőnket. A szerzett anyagi kincs – az életfenntartás eszköze.

2. Tartalommal tölti be a családi életet.

Mi kell tehát?

a) Az erőfeszítés kibontja a lélek magasabb igényeit.

b) A munka megszerzi a szellemi élet anyagi feltételeit és így közvetve – telíti a lélek tartalmát.

Bef.: És így lesz a munka – kenyeret szerző, és a kenyér – boldogságot termő.

4. beszéd: Lélekéletünket gyámolító

(Erkölcsei beszéd: A nevelő apa)

Bev.: Az édesapa képét rajzoljuk meg, amikor a Szent Család nevelő atyjának ünnepét ünnepeljük. – Milyen hivatást tölt be a léleknevelés vonalán?

1. Alakja és élete példakép.

De miben rajzolódik elénk a szerette tisztelt édesapa képe?

a) Munkában.

b) Erkölcsei életben.

c) Otthon szeretetében.

2. Tanító szava – életet sugárzó intelem.

De hogyan jelentkezik a lélekoktató édesapa? Hiszen erre nincsen ideje. De van annak, aki akar. – Hol lehet ő a lélek nevelője?

a) Isten ígéinek csendes hangoztatásában.

b) A szeretet hangjának erős ütemezésében, ami nem „tanítás”, hanem szeretet!

Bef.: Így lesz eleven élet, amelyet követni akar a fejlődő gyermek.

5. beszéd: A „kis családot” – szent családdá alakító

(Erkölcsei beszéd: A mi szent családjunk)

Bev.: De mivé alakítja a mi családjunkat szent József segítő keze?

1. Tiszta látóvá.

Látjuk az örök cél és a földi élet helyes viszonyát. Életelvvé tesszük (hegyi beszéd: Mt 5,1-10)...

2. Tisztán élővé.

Éljük az Isten rendelte házaseletet. Szentségi keret. Mégpedig a gyermekké alázkodás igénytelenségével.

3. Tisztán hazavágyóvá.

Éljük azt az életet, amelyhez alapszengésű figyelmeztető segítséget adnak az Írás szövegei, hogy elveszük a rosszat és válasszuk a jót. A Mester intelme: „Én pedig azt mondom nektek: Mindaz, aki bűnös kívánsággal asszonyra néz, szívében már paráználkodott vele. Ezért, ha jobb szemed megbotránkoztat, várd ki és vedd el magadtól. Inkább egy tagod vesszen oda, semhogy egész tested gehennára kerüljön” (Mt 5,29). – Ezt az igazságot visszhangozva a jó győzelmének reményét ébreszti az apostol, ami Krisztusban gyökeredzik: „Hiszen tudjuk, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta. Halálával ugyanis egyszer s mindenkorra meghalt a bűnnek, életével azonban Istennek él. Ezért úgy tekintétek ti is magatokat, hogy meghaltatok a bűnnek, de életetek az Istennek Krisztus Jézusban, (a mi Urunkban).”... (Róm. 6,9-11).

Bef.: Mi lesz tehát a mi kis családunk? A Szent Család mintáján épülő szent család.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Ha jól megfigyeljük ezeket a szövegeket, akkor a védő értékeinek gondolatára hangol bennünket. Természetes, hogy a legfőbb **Védő** – az Isten, de allúzióval áthozható erre a területre is. Ugyancsak Isten küldötte védő szent József is. És ez annál könnyebben mehet, mert a Communio szövege fel is veti a Jákobból származó törzset, amelynek isteni virága: Jézus Krisztus! – Lássunk most néhány beszédet.

1. (Introitus) beszéd: Az emberi élet örök Segítője

(Erkölcsi beszéd: Kicsoda a mi Oltalmazónk?)

„Mi az Úrba vetjük reményünket, Ő segít meg s oltalmaz meg minket. Valóban, benne örvend szívünk, és szent nevében reménykedünk” (Zsolt. 32,20-21).

Bev.: Éljen lelkünkben ez a mondás: „Figyelmezz, Izrael pásztora, ki Józsefet nyájként vezérel!” (Zsolt. 79,2). De úgy, hogy döntően irányítsa Hozzá tapadó életünket. – Mit ér el így a lelkünk?

1. Hozzá fohászodunk.

a) Az bizonyos, hogy emberi értelmünk azt súgja, hogy az erők Erejéhez fohászodjunk. Az Isten-eredetünk, az Isten-szólótókének ténye valóság, érthető tehát, hogy Hozzá fohászodunk.

b) De az Írás is erre hangol. „Hozzád kiáltottak és megszabadultak, benned bíztak és meg nem szégyenültek” (Zsolt. 21,6). „Szorongatásomból az Úrhoz kiáltottam, és ő meghallgatott engem; az világ gyomrából kiáltottam, és Te meghallgattad szavam!” (Jón. 2,3).

2. És Tőle erőt nyerünk.

Ezt is igazolja életünk és az Egyház élő tanítása.

a) A teremtmény léte, fejlődése a törzs erejére támaszkodik. Jól jegyezd meg ezt az élettapasztalatot, hogy a családi törzs a jövő erő forrása.

b) Az Egyházunk pedig Mesterünk tanítása nyomán – állandóan ezt tanítja: „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves. A szőlővesszőket, amelyek bennem gyümölcsöt nem hoznak, lemetszi rólam, a gyümölcsözőket viszont megtisztítja, hogy még többet teremjenek” (Jn 15,1-2). – Jól jegyezd meg ezt is: csak úgy élhetsz igazán isteni életet, ha igaz lesz életedben ez a tétel: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Életünk örök Tervezője az Isten, életünk örök Segítője az Isten, életünk örök Réve – az Isten.

2. (Introitus) beszéd: Az ártatlan egyiptomi József Védője

(Erkölcsi beszéd: Az ártatlan egyiptomi József Védője)

Bev.: Az Introitus szövege beleszövi a szent soraiba Józsefnek, az ártatlan Báránynak a nevét. Azért, mert megkísértvén – győzelemre segítette őt az örök Védő... /Olvasd: 1Móz. 39.fejezetét/. – De hogyan szélesíthető ez a tény olyan módon, hogy az örök Védő szeretete rajta pihen a választott nép

sarjadékán?

1. Ártatlan Báránod – Jákob családjának sarja.

Az első tény így szögezhető le arra a kérdésre, hogy hallottuk és mit látunk:

a) Halljuk, hogy Jákob családja – Isten áldotta. „Magsokasítom ugyanis ivadékat, mint az ég csillagait s utódaidnak adom majd mindez országokat és ivadékokban nyer áldást a föld minden nemzete” (1Móz. 26,4 – és: 1Móz. 28,14).

b) Látjuk, hogy Jákob sarja a szenvedő zsidó nép megmentője. „Mondá néki az Isten: „Én vagyok atyád erős Istene: ne félj, csak menj le Egyiptomba, mert nagy nemzeté teszek ott téged. Én lemegek oda veled s ha majd visszatérsz, én felhozlak onnan és József fogja lezárni a kezével szemedet” (1Móz. 46,3-4). „...és el is juttat Egyiptomba minden ivadékaival: fiaival, unokáival, leányaival s egész nemzetségével együtt” (1Móz. 46,6-7).

2. Áldozati Báránod – Jákob törzsének hajtása.

Majd a történelmi előkép és előkészület megismerése után – ennek valóra váltását adja az ember életét szerető örök Védőnk, az Isten. – De hogyan?

a) Az isteni Báránod is felsarjad Jákob törzséből. Olvasd Jézus származás-tábláját. „...Jákob fia pedig József, Mária férje. Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,16). – „Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr angyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban. Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,20-21).

b) A szent Élethajtás áldozattá leszen az emberiségért. Olvasd csak a Mester szavát: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). És ugyancsak olvasd: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). Íme! Isten az ígért Messiás útján ártatlanná teszi a föld elesett népét!

Bef.: Összefoglaló igazság: az ártatlant védi, a bűnözőt ártatlanná teszi az örök Védő.

*

1. (Oratio) beszéd: Mária jegyese legyen életünk védelmezője

Bev.: Aki égi Anyánk védője vala, az legyen a földi zarándokfiaknak is védelmezője. – Mit kérünk tőle?

1. Égi kegyelmet esdjen reánk.

- a) Földi életünk is legyen rendezett.
- b) De égi útra állítson az égi kegyelem.

2. Hogy égi utat járjon egész életünk.

- a) A kegyelem erejével járunk.
- b) Az igazi Kenyér erejével célba futunk. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Így hazatérhetünk!

*

1. (Graduale) beszéd: Ember kiáltására – Isten a hallgatva segítő

(Erkölcsei beszéd: Ember kérése)

Graduale-t helyettesítő ének: „ha hozzám kiált, meghallgatom, mert én irgalmas vagyok” (2Móz. 22,27).

Bev.: Az ember természetéhez tartozik az eget felé fordulás és kérés. De kell-e, hogy teljesítse az Úr? Valójában az igényt tudja, de a szerető, bizakodó ember hangját készséggel fogadja.

1. Hallja igényünket az Úr!

Nem a fizikai felfigyelő felfogásra kell gondolni.

- a) Tudja, mire van szükségünk. „Hiszen tudja mennyei Atyátok, hogy minderre szükségetek van.

Ti keressétek elsősorban Isten országát s annak igazságát, és ezeket is mind megkapjátok” (Mt 6,32-33).

b) De szeretettel veszi a szerető gyermek bizalmas kérését. „Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Mt 7,8).

2. Segítségét nyújtja az égi Atya.

Itt a testi-lelki segítség kérdésére lehet gondolni.

a) Kell a testi segítség, mert gyenge az ember (egészség, testi élet feltételei stb.).

b) De kell a lelki segítség (lelki erők megfeszítése és természetfeletti, kegyelmi életerők). Mindezek pedig azért, hogy bontakozzék és gazdagodjék az életünk.

Bef.: De ha hozzánk tartozik az egek felé fordulás, akkor ezt az isteni adományt azért vettük, hogy felfoghassuk a reánk ömlesztett isteni adományokat.

2. (Graduale) beszéd: Legyen életünk az egyiptomi József példáját követő

(Erkölcsei beszéd: A példa ereje)

Bev.: Az Írás szerint küzdelem az élet sora. „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1) – amelyet lélekvonalon is vív az ember. – De látunk-e olyan történeti példát, amely ennek a küzdelemnek diadalát tárja elénk?

1. Erős volt a kísértésben.

József megkísértése a példa /Olvasd: 1 Móz.39.fejezetét/.

a) Nagy a testnek a kísértése.

b) De nagy az Isten segítsége. Mi is ezt tanuljuk egyiptomi Józseftől.

2. Szóró maradt a jóságos szeretetben.

De akit a bűnök ellen diadalmassá tesz az Isten, azt a jóság kegyelmével is gazdagítja az ég Ura. Hol látjuk ezt a tisztalelkű egyiptomi Józsefben?

a) Készséges a bántalom feledésében.

b) Bőséges a szórás kegyelmében.

c) Állandó a szeretet gyakorlásában.

Bef.: Mi tehát a mi tanulságunk? Kísértéseinkben erőnk lesz az Isten, és győzelmes életünket erényessé teremti az égi Atya.

*

1. (Offertorium) beszéd: Védi az Úr Jeruzsálem kapuit

„Dicsérd az Urat, Jeruzsálem, Dicsérd Sion, Istenedet, mert ő erősekké teszi kapuid zárait, megáldja benned fiaidat” (Zsolt. 147,12-13).

Bev.: Isten védő keze szent városának kapuit és falait védi. De miért Jeruzsálemét? Tárgyalás így feleljen:

1. Választott néped városa.

Ezért mondja a próféta: „Rajta! Menjünk fel az Úr hegyére, és Jákob Istenének házához, hogy megtanítsa minket utaira, és ösvényein járjunk, mert a Sionról jó a tanítás, és Jeruzsálemből az Úr igéje” (Iz. 2,3).

2. Választott néped szentélye.

„...megerősítem és megsokasítom őket, és szentélyemet köztük állítom fel mindörökre” (Ez. 37,26).

Bef.: Röviden érintsük, vajon a mi lélekszentélyünk nagyobb-e minden városnál? Azok tárgyak, mi Isten fiai, végnélküli személyek vagyunk.

2. (Offertorium) beszéd: Védi az Úr – lélekkapuidat

Bev.: Kicsodának gondoltad Uram, az embert?

1. Hivatott „követed” az ember.

2. Hazasegített „fiad” az ember.

„Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei.” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Ezért ajánljuk fel áldozatunkat, hogy szolgálatodat teljesítsük és boldogító hazaérkezésünket előmozdítsuk.

*

1. (Secreta) beszéd: A földiekről lemondó lelkek

Bev.: Milyen vonalat kövessen életünk?

1. József a példánk a földiekről való lemondásban.

- a) Szegény az otthona.
- b) Fizikai munka az erőfeszítése.

2. Józsefet utánozza életünk – az égiek igénylésében.

- a) Tiszta és igaz volt az élete.
- b) Isten szolgálatát végezte minden erőfeszítéssel.

Bef.: És hol pihen ennek a vonalnak végpontja? Az örök kapunál, ahol a feltárlás után valóság lesz számunkra: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

*

1. (Communio) beszéd: József, Mária férje

„Jákob fia pedig József, Mária férje. Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,16).

Bev.: A nemzetségtábla történeti sora ezt igazolja.

1. Jákob törzsének sarja.

2. Az égi Atya Egyszülöttjének nevelője.

Bef.: Így azután a mi tiszteletünk kiemelt személye.

2. (Communio) beszéd: Máriától születik az Istenember

Bev.: De kicsoda a valóságos megítélésben a názáreti József?

1. A külvilág előtt – férj a szent József.

Ezt mondja az Írás: „Jézus mintegy harminc esztendő volt, mikor föllépett. József fiának tartották...” (Lk 3,23).

2. De a Szentlélek erejéből Atyja az égi Atya.

„Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18).

Bef.: Elhivatottsága szolgálat, de égi küldetése üdvösségi szolgálat.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Földi védőnk – égbe segítők

Bev.: De miben esdjük le szent József igazi segítségét?

1. Örvendünk földi segítségének.

Ezért fohászkodunk hozzá – bizalommal.

2. Reméljük, érdemeiért elnyerjük üdvösségünket.

Ezért köszönjük neki – szeretettel.

Bef.: Így kiesdjük segítségét, de megnyerjük életünk végső értékét.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: Az Evangélium szövegéhez kapcsoló beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „Mikor a nép keresztelkedni ment, Jézus is megkeresztelkedett. Miközben imádkozott, megnyílt az ég és galambhoz hasonló testi alakban leszállt rá a Szentlélek. A mennyből ez a szózat hangzott: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem. Jézus mintegy harminc éves volt, mikor föllépett. József fiának tartották...” (Lk 3,21-23).

A szent szöveg rövid tartalma: Keresztelő Szt. János keresztségét felvevő Mester a Szentlélek kinyilatkoztató hangját hallja. – Mi lesz tehát a mi itteni feladatunk? Reá kell mutatni arra, hogy Jézus az Isten Fia és csak külső látszat szerint József gyermeke. A lényeg tehát annak a pozitív kinyilatkoztatásnak hirdetése, amely Isten Fiának hirdeti a földre küldött ígért Messiást. – Mivel itt is **különálló** beszédvázlatokat és **beszédlánc**-vázakat közlünk, azért az első részben Jézus léssen a beszéd-tételek központja, a második csoportban pedig szélesebbre bontjuk a tételt és Isten jelentkezéséről, majd Jézus küldetéséről, továbbá a keresztség erejéről, és végül ezek után az Egyházban és az egyes lelkekben jelentkező Krisztusról fogunk szólni. De **igen röviden** éppen azért, hogy csak irányt adjunk a tételeket rendszeresen fejtegetni akaró szónokoknak. – Lássuk ezeket a részleteket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: Jesus, ut putatur filius Joseph

(Dogmatikus beszéd: Felület és igazság)

Bev.: Emberi szemek jelentősége, hivatása, hogy lássa a kívülálló dolgokat. – Kapuk ezek, melyek külső alakja, felülete, szépségének egy része behatol az ember lelkébe. – Kérdezzük tehát: vajon a lélek vonalán mit ér az ember „szemlátása”?

1. Amit az ember lát, az felület.

A Szent Család életének külső kerete szintén a látás területéhez tartozik.

a) Mit látunk? Látjuk a szülők nemzetségtábláját (Lásd: Mt 1,1-16). Mit mutat? Az emberi család származási törzsét. Majd olvassuk a családi együttes kezdetét (Mt 1,18). A születés olyan kezdet, amely az emberi életben általános.

b) Mit következtet ebből az ember? Megindul egy olyan életközösség, amely szent egységben: apa, anya, gyermek alkotják Isten házanépének együttesét.

c) Sőt olvassuk, mit tartottak róluk az emberek? „Nem Jézus ez, a József fia? Atyját, anyját jól ismerjük. Hogyan mondhatja hát: A mennyből szálltam alá?” (Jn 6,42). – Íme a látszat képei és adatai. Aki megáll és nem gondol az Isten tervezte „üdv-történet” csodás lehetőségeire, az megpihen és az igazság birtoklásának tudatában nyugszik a dolgok természetes rendjében.

2. De további kérdés marad: vajon csak a természet rendje a domináló erő? A felelet ez: amit a Szentlélek mond, az az igazság.

Ezt a tételt is bele kell kapcsolni gondolatainkba.

a) Mit mond a Szentlélek szent Józsefről? „Férje, József igaz ember volt...” (Mt 1,19).

b) Mit mond Máriáról? „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél” (Lk 1,30).

c) Mit mond az Édesanya szíve alatt pihenő Kisdedről? „Alighogy Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, följongott méhében a magzat és Erzsébetet eltöltötte a Szentlélek. Hangos szóval felkiáltott: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,41-43). – Nem vesszük észre, hogy itt egészen különlegeset és egyénileg mást mond a Szentlélek? Ezt pedig a Szentlélek mondja, Aki az igazság Lelke és Akinek még hazudni is halál. És Ő Maga tévedhet és tévedésbe ejthet? Még kérdésnek is lehetetlen! – Íme, más a Szent Család képe, ha a Szentlélek kinyilatkoztató szava szerint látunk.

Bef.: Ember a felületet látja, a Lélek a valóságot tárja. Imádat és hódolat tehát Annak, Akinek Anyját Szűznek, atyját **csak** nevelő atyának mondja a Szentlélek. „Puer est Deus!” (Iz. 9,6).

2. beszéd: „Isten Fia”

(Dogmatikus beszéd: Jézus: Isten Fia)

Bev.: Úgy jelenik-e meg első pillanatra a Mester, mint Isten Fia? Nem! Van fejlődése öntudat kitárásának. – Hogyan tárul fel?

1. Égi szó csendül.

Emberi szem embernek látja és emberi ajak emberként tiszteli. De ez marad-e állandó ítéletünk? Nem! Miért?

a) Mert az égi Atya és Önmaga is hirdeti. Mert isteni szó cseng élete mozzanataiban. „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17). Maga is ezt hirdeti: „...A főpap újra megkérdezte: „Te vagy a Messiás, az áldott (Isten) fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus” (Mk 14,61-62). Ez pedig belső tudat jelzése. Tettel mutatja belső világát a Mester. Vall, csodákat tesz, bűnöket bocsát, feltámadásáról jövendöl.

b) És az apostol is így hiszi és tanítja mind. Fokozatosan lépnek abba a szentélybe, amely az Isten titkos világa. Így lehetséges a csodás Kenyér... a Szent Ital. Ezért hisznek, mert Isten Fiának imádják körükben. Ha inognak is (lásd: keresztút!), végül mégis mindnyájan hazatérnek. Sőt! Véraldozatot hoznak!

2. Így azután az emberi ítélet hódol.

De kik előtt tárul fel a Messiás személyiségének titka? Többeknek zárt titka. Többeknek nyilvános titka.

a) Zárt titka: Önmagának, Szűz Anyjának és szent Józsefnek.

b) Nyiladozó titka az apostoloknak. Továbbá egyeseknek. Olvasd csak ezt a szöveget: „Lélek az Isten: akik imádják, lélekben és igazságban kell imádniuk.” Az asszony így szólt: „Tudom, hogy eljön a Messiás – vagyis a fölkent. Mikor eljön, tudunkra ad majd mindent” (Jn 4,24-25). Majd Mártának felelete: „Igen, Uram, felelte: hiszem, hogy te vagy a Messiás, az (élő) Isten Fia, aki a világra jön” (Jn 11,27). Péternek is kijelenti magát, ezért e vallomás: „Te vagy a Messiás, az élő is fia” (Mt 16,16). – Továbbá a zsidó népnek és minden népnek. Ezt hirdeti és mutatja ez a szent szöveg: „Az asszonynak pedig azt mondták: „Most már nem a te beszédedre hiszünk, mert magunk hallottuk és meggyőződünk róla: Ez valóban a világ üdvözítője” (Jn 4,42).

Bef.: Így: az emberek előtt is feltárul, és az emberek lelke imádással hódol.

3. beszéd: A jánosi keresztség

(Erkölcsi beszéd: Szent János keresztsége)

Bev.: A vizek természete a tisztaság. Jordán partjain is ez a szimbolikus tény játszódott le. Alázatos ember – tisztulásért eseng. Így a János féle keresztség is két jelleget mutat:

1. Elénk tárja a tisztulás jelét.

Aki bűnbánatot tart, az a Jordánhoz siet. Tisztulni akar.

a) Így jár el a bűnös ember. Ki ne érezné bűneinek súlyát? Legalábbis ki ne érezné gyengeségének terhét? Végül ki ne érezné küzdelmeinek harcát? Ezekhez tisztulás, erősítés szükséges. Ezt várja az ember – a Jordán partján. Erről beszél szinte előképben a próféta: „és tiszta vizet hintek reátok, és megtisztultok minden szennyetektől, és minden bálványotoktól megtisztítlak titeket” (Ez. 36,25).

b) És a Mester? Bűn, gyengeség, erőtlenség távolesik Tőle. Mit tesz? Alázkodik. Példával buzdít. Így azután a vizek erejére tanít... Így leszen az Istenember – emberfiai példaadója.

2. De tovább is kell menni. A vízöntés pedig előre hirdeti a jövő tisztulás előképét.

A Mesteren is lefolyt a Jordán hulláma. De ez annak a megszentelődésnek a jele, amelyet a víz fog betölteni, ha isteni ember parancsára mossa az ember lelkét.

a) Beszél az ember tisztulásáról. Ezért hirdeti Szt. Jánoson át kemény szóval: „Abban az időben föllépett Keresztelő János és Júdea pusztájában ezt hirdette: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,1-2). A Jordán vize figyelmeztető jel. A későbbi vízöntés valóságos ténye a lélek tisztulásának. Ezt pedig így szövegezi: „...Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).

b) Beszél – a Mester jövő szent terveiről. Arról a csodás jövőről, amely ebben a mondatban foglaltatik: „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,16). Amit Ő Maga vállal, azt gyermekeinek előírja. Mik ezek a tervek? Szülessetek újból vízből és Szentlélekből! Lásd Nikodémussal folytatott beszélgetését (Jn 3,1-19).

Bef.: Mit látunk tehát? Jelképes leöblítést. A bánatról így szól a próféta: „Nos, tehát, úgymond az Úr, térjetelek hozzám teljes szívetekből, böjttel, sírással és jajgatással. Szaggassátok meg szíveteket, nem pedig ruhátokat, és térjetelek meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez, mert jóságos Ő és irgalmas, türelmes és nagyirgalmú, és szánakozik bajotok felett” (Jóel, 2,12-13). De a vízzel való tisztulást, amelyet a bá-

nat előz, mutatja a Jordán partja. – De mit látunk tovább? Valóságos lélektisztulást. Ezt adja a Jézus rendelte szentség ereje. Erről emeli ki ezt az erőt a Mester, mondván: „Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet, kereszteljétez meg őket az Atya és Fiú és Szentléleke nevében” (Mt 28,19).

4. beszéd: Jézus keresztisége

(Dogmatikus beszéd: Jézus és a keresztisége szentsége)

Bev.: A mennybemenetele előtti jelenetben keresztelési parancsot ad a Mester. „Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet, kereszteljétez meg őket az Atya és Fiú és Szentléleke nevében” (Mt 28,19). Aki Őt követi a földön és égben, az tisztuljon meg az Ő szerezte tisztulás szentségében.

1. Mindenkire kötelezővé tette.

Hogyan értelmezendő?

- a) Tárgy valóságában – a Mesterre és az Egyházra hallgatókra (vízkeresztisége).
- b) Vérontással – a Mesterhez tapadóknak, de a vízzel való keresztisége kiesésével (vérkeresztisége).
- c) Vágyódás szent áhítózásában. Aki akarja mindazt, amit az Isten akar, és teszi, amit a lelkiismeret parancsol (pogány, zsidó, szakadár). – Vágykeresztisége!... Lám: víz, vér és vágy lesz az Úrhoz térés szent eszköze.

2. De miért vannak ezek az emberi természetnek nagyon is megfelelő liturgikus és lelki formák? A felelet így hangzik: **hogy lemosassék a bűnök szennye és lehelete.**

Ennél a megállapításnál ilyen kérdések merülnek fel:

- a) Mi az alap? Krisztus kegyelme (keresztáldozat) és rendelése.
- b) Mi az emberi lélek feltétele? Bűnbánat a felnőttél, szülőknél keresztelési nyilatkozat, odahajlás és nyilatkozat az Úr medencéjénél.
- c) Mi az eredmény? Az eredendő bűn állapotából (és felnőttéknél a személyes bűntől is) való szabadulás. De pozitív vonalon az isteni természetben való részesedés. Íme! Így tűnik el a bűn lehelete és virrad fel az erényes élele hajnala.

Bef.: Így lesz a jordáni keresztelés jelképéből és előképéből a keresztisége csodás, örök élelele teremlő valósága.

X

Beszédláncok

A következő beszédlánc csoport I-IV. beszédlánc-sort foglal egybe vázlatosan. – Egységes cím:

Isten jelentkezése

Ennek a sorozatnak az volna az alapgondolata, hogy Jézus Krisztusnak, az Úr Egyszülöttjének jelentkezését magyarázzuk. – A tétel itt így állítandó be: Jézus földi élele József és Mária szent közösségében indul és pereg, de személyében Isten második Személye, Egyszülöttje, tehát Isten. – Ezt a nagy részt történelmi kitekintéssel kezdjük azért, hogy azután innen indulva közeledjünk az újszövetségi, egyházi és lelki paruziához. Ezek a paruziák fogják azután feltárni: kicsoda Jézus. – Így azután rendszeres egészet alkot az a gondolat: Isten az emberiség éleleében mindig jelentkezett és irányította vándor népét. Az Ószövetségben titkos jelekben, az Újszövetségben Krisztus Személyében, a folytatálagos történelemben az Egyházban és végül mindig és mindenütt minden egyes ember lelkében. – Ezek a jelenléte azután úgy állítandók be, hogy vagy az égi Atya jelentkezése, vagy Egyszülöttjének személyi ereje, istenségének ténye robbanjon ki a beszédláncból. – Mindez pedig azért történik, hogy az egész beszédláncsorozat emelje ki Jézus Krisztus Személyét abból a kis horizontú és leszűkített gondolatkörből, amely Őt csak „az ács fiának” látná. Véges-végig arra kellene törni, hogy állandóan ez az isteni igazság bontakozzék ki a hívek előtt: Jézus Krisztus Isten Egyszülöttje, Jézus Krisztus a földön élő Istenember, Jézus Krisztusnak a Szentléleke foganta emberi természetét, és végül szent József az égi Mester nevelőatyja.

I. beszédlánc: Isten jelentkezése az Ószövetségben

Lényege: történelmi alapvetés. Célja: figyelem felhívása. Eredménye: odafordulás az Úrhoz, Aki gyermekévé fogadva mindig atyai szeretettel fordul az embercsaládhoz.

1. beszéd: Isten jelenléte a paradicsomban

Bev.: Egyenesen felhasználható a paradicsom ihletett leírása. Isten – világ. Isten – ember! Teremtő – teremtmény.

1. Szól az Isten.

- a) Teremtés tényével (Lásd: 1Móz. 1,2 fejezeteit).
- b) A személyes szó erejével (Lásd: 1Móz. 2,16).

2. Látott az ember.

- a) Az értelem erejével.
- b) És a hit kegyelmével.

Bef.: Követhető a következtetést: Isten és ember legszorosabb kapcsolata tárul elénk.

2. beszéd: Isten jelentkezik – Ábrahám „angyalaiban”

Bev.: Isten látomásában is jelentkezik. Angyal alakjában – isteni valóságban (Olvasd: 1Móz. 18,1-5).

1. Hármat látott. (1Móz. 18,2).

2. Egyet imádott (1Móz. 18,3).

Bef.: Zárjuk ezzel a gondolattal: a Szentháromság előképe mutatkozik előttünk.

3. beszéd: Isten jelentkezése – az égi csipkebokorban

Bev.: Kezdő gondolatunkat vehetnők az emberi természetnek adottságából, amely szerint az érzékszerveink útján közeledik hozzánk a természetfeletti. Olvasd: 2 Móz.3.fejezetét.

1. El nem égő csipkebokorban – Isten csodajele (2Móz. 3,2).

2. De az égi hang – Isten jelenlétének ismertetőjele (2Móz. 3,6).

Bef.: Felhasználható ez a záró gondolat: „Olld le lábadról sarudat: mert a hely, amelyen állasz, szent föld” (2Móz. 3,5).

4. beszéd: Isten jelentkezik – a frigyszekrény ködében

Bev.: Az élet igazságai is ködben állanak... Szellem ereje töri át – a kutatás útján. – És az Isten jelenléte? És az Isten vezető jelenléte?

1. A választott népet ködfelhőben vezette (2Móz. 40,31-32 és 36).

2. A választott népet szeretetének ködében őrizte.

„Ismerje meg tehát népem nevemet ama napon, mert én, aki szóltam, íme itt vagyok! Mily szép a hegyeken annak a lába, aki kihirdeti és kikiáltja a békét! Hirdeti a jót, kikiáltja a szabadulást, és azt mondja Sionnak: királlyá lett a te Istened!” (Iz. 52,6-7).

Bef.: Jelképes ködként övezi a tömjénfüst Isten jelenlétét! De ez a füst az áldozatos emberlélek Istenhez emelkedő lelkülete!

*

II. beszédlánc: Isten jelentkezése – Jézus életében

Ennek a beszédláncnak az volna a hivatása, hogy – folytatva az előzőt – reá utaljon arra, hogy az égi Atya kinyilatkoztatta és valóra váltotta Egyszülöttjének emberekhez alázkodását és emberré levését. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – Szólt az égi Atya, hogy kövessük a Mestert! Szólt, hogy Mesterünk vezetésével égi Atyánkhoz emelkedhessünk.

1. beszéd: Jézus megkereszteltetése

Bev.: Vehetjük a Jordán parti jelenetet. Olvasd: Máté 3. fejezetét, amelybe bekapcsolódik a názáreti Jézus.

1. Alázkodik a Mester.

„Akkor Jézus Galileából Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék” (Mt 3,13).

2. Dicsőítően szól az Isten.

„Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

Bef.: Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy nyilvános működésének kezdetén így szólt mennyből Róla az Úr!

2. beszéd: Jézus csodáinak gyökérzete

Bev.: Hivatkozzunk arra, hogy Jézus nem bűvészkedő csodatevő, hanem tanítását csodákkal erősítő Mester. Minden csoda-jócsелеkedetének ez a háttere: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldöttél engem” (Jn 11,41-42).

1. Atyja nevében cselekszik.

„Cselekedeteim, melyeket Atyám nevében művelek, tanúságot tesznek rólam” (Jn 10,25).

2. Atyja erejével tevékenykedik.

„Én nem magamtól beszéltem, hanem az Atya, aki küldött engem, Ő parancsolta meg, mit mondjak és mit hirdessek” (Jn 12,49).

Bef.: Ezért mondhatjuk, hogy tetteiben mellette szól az égi Atya!

3. beszéd: Jézus útja – Emmausz felé

Bev.: Arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a hozzájuk csatlakozó idegen az Isten terveit magyarázgatja. „Ti oktalanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,25-26).

1. Az idegen az Isten küldötte prófétai szavakat magyarázza.

„Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétánál megmagyarázta, ami az Írásokban róla szól” (Lk 24,27).

2. Isten lélekgerjesztése lett a beszélgetés gyümölcse.

„Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32).

Bef.: Íme! Így szólt ott is mellette az Úr!

4. beszéd: Jézus Golgotája

Bev.: Induljunk abból a nehéz kérdésből: hát lehet-e Isten, aki a kereszten halált halhat?

1. A szenvedő Mester emberi természetén át – életáldozat.

„Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

2. Az emberi természet remegése után – készséges az áldozat.

„Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7 és Ap.Csel. 8,32).

Bef.: Fogjuk egybe az egész gondolatcsoportot mondván: Mester, az Istenember életet áldoz, Isten, az égi Atya szeretete engesztelő Áldozatot elfogad.

*

III. beszédlánc: Isten jelenléte az Egyházban

Ebben a beszédláncban arról lehetne szó, hogy az Isten állandóan szól a Krisztus alapította szent intézményén át az emberekhez. – Isten sohasem néma, ha az emberiség üdve a kérdések kérdése. – Milyen tehát az Isten szava az Egyházhoz? Van ebben alapító ige: „Mondom tehát neked: Te Péter

vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta” (Mt 16,18). Van ebben erőközlés: „Simon, Simon, a sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,31-32). Végül van benne tökéletes együttélés. „Mindent lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt: ez az ő teste és teljessége, aki mindent mindenben betölt” (Ef. 1,22). – Nem szó, hanem valóságos vezetés és irányítás. – Miben észlelhető ez? Arról szóljanak tehát a beszédek, hogy mi Krisztus Egyháza a földön?

1. beszéd: Krisztus ígérete szerint – tévmentesen tanít

Bev.: Mit jelent a tévedés és tévedésmentesség? De lehetséges-e az Isten irányítása?

1. „Aki titeket hallgat, engem hallgat” (Lk 10,16).

2. „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20).

Bef.: Az alapra világítás kedvéért vegyünk ebből a hasonlatból: a világ világossága Krisztus Egyháza.

2. beszéd: Krisztus előírta módon – biztosan vezet

Bev.: Vak és látó kapcsolatával kezdhetnők. – De ki a látó?

1. Akinek szólt a tanítás parancsa.

„Tegyetek tanítványommá minden népet...” (Mt 28,19).

2. Akinek szólt a cselekvés parancsa:

„Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

Bef.: Így csak az Isten titokzatos jelenlétével és erejével lehet tanítani és cselekedni.

3. beszéd: Krisztus ígérete – csodajeleekben

Bev.: Ezek valósága és Isten jelenlétének égi bizonyossága. – De hogyan van ez?

1. Jeleket tesznek – ígérete alapján.

„A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18).

2. Életek fakadnak és virágoznak tanítástok nyomán.

„Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai” (Róm. 8,14). – Sőt Jézus parancsának értelmezését is halljuk, amelynek betartása az isteni életet eredményezi. Az értelmezés így szól: „Kövessétek tehát Isten példáját, mint kedves gyermekei. Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek” (Ef. 5,1-2). Az eredmény pedig ez: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Csodajel – Isten jelenléte, csodás életfakadás a jelenlévő Isten – kegyelemáradása.

4. beszéd: Krisztus adta – szentjeinek életében

Bev.: Miért születnek szentek Egyházunk virágos kertjében?

1. Mert szent és égi a tanítás.

„Én nem magamtól beszéltem, hanem az Atya, aki küldött engem, ő parancsolta meg, mit mondjak és mit hirdessek” (Jn 12,49).

2. Mert szentté és istenivé nemesít a kegyelem.

„Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). „...Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

Bef.: Záró téma lehetne: csak isteni televényből fakadnak élő, végnélküli életet élő pompázó életvirágok.

IV. beszédlánc: Isten jelentkezése egyéni életünkben

Itt a sorozat befejezéseként arról lehetne szólni: vajon közvetlenül találkozunk-e az Istennel? – Az eddigiek történelmi vagy intézményes találkozásról szóltak, most személyes találkozás lesz a kérdés. Vajon olyan érték-e egy-egy ember, hogy vele is találkozik az Isten? – Valójában ez a sorozat érték-mérés lenne. Mégpedig ilyen: ha az ember a világ központja és minden egyes ember önmagát tekintve a világ legnagyobb kincse, akkor felvethető a kérdés, hogy találkozik-e emberegyed a mindenható Istennel? A kérdés végül is így tehető fel: hol találkozik az egyes ember az égi Atyával?

1. beszéd: A lelkiismeret egyetemes szavában

Bev.: Mindenki Atyja az Isten, minden gyermekéhez van szava az Atyának.

1. Mindenkire szól az emberi természetén át.

Ez elméleti megállapítás. „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önítélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15).

2. Mindenkire vezet a lelkiismeret szaván.

Ez gyakorlati útmutatás. Tényleg szól az intő, a kísérő és ítélő lelkiismeret. „A mi dicsekvésünk lelkiismeretünknek tanúsága, hogy Istennek tetsző szentséggel és őszinteséggel, s nem testi bölcseséggel, hanem Isten kegyelmével élünk a világban” (2Kor. 1,12).

Bef.: Bennünk szól az Isten.

2. beszéd: Egyéni lelki indításokban

Bev.: Vehetjük a telepátia hasonlatát. Így is megérezzük, megsejtünk titokzatos kapcsolatokat.

„A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” /Jn 3,8/.

2. Isteni „telepátia” megérezések „susognak” lélekszentélyünkben.

„Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk...?” (Lk 24,32).

Bef.: Ez mind az Isten beszéde a földi zarándokhoz.

3. beszéd: Nem tagadható „véletlenekben”

Bev.: Legyen kiindulásunk a véletlen meghatározása. Mi a véletlen? Olyan esemény, amelynek oka ismeretlen. Tehát: az üdvtörténet eseményei nem ok nélküli események.

1. Kis események – Isten kopogtatásai.

Itt egyéni életünk tapasztalatai érinthetők.

2. Esemény sorok – Isten terv-alakulásai.

Itt pedig az üdvökonómia, a szentek élete értelmezendő.

Bef.: Isten előrelátása és szeretete az, amely elénk sodorja az életet fejlesztő „véletleneket”.

4. beszéd: Nemes elhatározásokban

Bev.: Kezdet lehetne a szentgyónásunk végén mondott elhatározó bánatima. Kérdezhetjük: honnét e nemes elhatározás?

1. Istentől – az elhatározás kegyelme.

Ennek a helyes elindulásnak alapja: a tiszta látás. – Honnan? Az Írás felel: „Kerestem az Urat és meghallgatott, minden szorongatásomból kiszabadított. Járuljatok hozzá, s felvidultok, és nem szégyenül meg arcotok” (Zsolt. 33,5-6).

2. Istentől a megerősítés kegye.

Ezért mondja a Zsoltáros: „Áldott az Isten, ki imámat el nem vette, s irgalmasságát tőlem meg nem vonta” (Zsolt. 65,20).

Bef.: Ne felejtjük, hogy „ember tervez, Isten végez”.

*

Egészen rövidre fogott a most következő beszédlánc-sorozat is, amely tulajdonképpen az **előző** nagy kérdésnek – Isten jelentkezése – **más alakú beállítása**. Egységes címe: **Mesterünk földi életének mozzanatai**

Az egész kérdés itt is azért merülhet fel ezen az ünnepen, mert az Írás hivatkozik a zsidók vádjaira: „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55). – Nem árt tehát, ha a beszédlánc-sorozatban reávilágítunk arra, hogy a szűk földi család keretében születő és élő, majd embercsaládokat szolgáló Mester tulajdonképpen a Szentháromság második Személye. Így itt is az domborodik ki: ember és Isten a természetben és Isten a Személyében. Így az emberi születés, neveltetés, szolgálat és a valóságos isteni Személyben lepergő életérték együttesen nyer rendszeres megvilágítást. – Jól használhatók volnának ezek a sorozatok triduumok vagy novénák idején. – Lássuk tehát ezeket egyenként.

I. beszédlánc: Kicsi családból – emberek nagy világába

Ez a beszédlánc a Szent Család életét érintené, de úgy, hogy végül is mindig a Mester legyen a központ. Helyesnek látszik dogmatikailag is ez az elrendezés és elgondolás. Mégpedig azért, mert a Szent Szűzön kezdve a Szent Család és minden egyes ember mindent Jézusnak köszönhet (gyönyörűen fejtegeti ezt országunk egyik nagy fia, Horváth S. dr. prof. „Sole amicta mulieris” című dogmatikus művében, Budapest, 1948).

1. beszéd: Betlehem – a bölcső

Bev.: Az egyszerű jászol leírása...

1. A „szent harmadik” – itt. Mária, József, Jézus.

Itt látszatban harmadik, de valóban Egyetlen.

2. A második Személy – ott. Atya, Fiú, Szentlélek.

Az örök világban az Egy: Isten második Személye.

Bef.: Az emberek és angyalok hódolata: kik-ki – Kinek?...

2. beszéd: Názáret – az otthon

Bev.: Írjuk le Názáret képét, amelyről mint kicsi helyről így beszélnek a zsidók: „Jöhet valami jó Názáretből?” (Jn 1,46). – Mi ez a hely a Szent Családnak?

1. Családi fészek – hármuknak.

2. Felkészülődés helye – a Mesternek.

Bef.: Ahol az Isten van, ott minden jóság, öröm és boldogság otthont talál.

3. beszéd: Jordán partja – a kiindulás

Bev.: Jézus nyilvános működésének hajnala ismertetendő (elolvasandó: Máté 3., Márk 1., Lukács 3. és János 1. fejezete).

1. A „pusztában kiáltótól” indul.

2. Hogy az életpuszták emberéhez menjen.

Bef.: Itt arról szóljunk, hogy átmenetileg Maga is a pusztába vonul, hogy ott felkészüljön megváltói munkájára.

4. beszéd: Golgota és áldozatoltár

Bev.: Gonosz tudás fája – Élet fája. „És növeszte az Úr Isten a földből mindenféle fát, melyet látni szép és melyről enni jó – az élet fáját is, a paradicsom közepén, meg a jó és a gonosz tudásának fáját” (1Móz. 2,9-10). Egyikből halál, másikból élet... Ez összehasonlítás. „Egy ember által jött a halál, egy ember által jön a holtak föltámadása is” (1Kor. 15,21).

1. Élettelen gerendák áldozati Báránnya.

„Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7)... „És gonoszok közt adtak neki sírt, és gazdag mellé jutott halálában; mert nem cselekedett gonoszságot, sem álnokság nem volt szájában” (Iz. 53,9).

2. „Élő” emberjegenyék – Istenhez sudározatója.

„...Tudásával az én igaz szolgám sokakat megigazulttá tesz...” (Iz.53,11).

Bef.: Azóta viruló törzs Krisztus Keresztfája. Sőt az is mondható: azóta „eleven Tőke” a Mester, Kiből sarjad az „élő venyige”. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők” (Jn 15,5).

*

II. beszédlánc: A népek keresztelése

Ennek a beszédláncnak az lenne a hivatása, hogy felhívja a figyelmet arra, hogyan és miképpen születik újjá a megváltott nemzedék... Gondolj erre a szövegre: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). – Csak egy pontra sürítjük gondolatainkat és ez a Mester rendelte kereszttség szentsége. „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). Azt kellene levezetni, hogy Krisztus kegyelme csordította tisztító víz csobogása és az ember bánat könnyének cseppenése észlelhető a keresztvízben.

1. beszéd: Büntudat – és lélek terhe

Bev.: Emberi lélek sóhajai. Jajuk és siránkozásuk, kínjuk enyhítését így ajánlja a próféta: „Nos tehát, úgymond az Úr, térjetez hozzám teljes szívetekből, böjttel, sírással és jajgatással. Szaggassátok meg szíveteket, nem pedig ruhátokat, és térjetez meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez, mert jóságos ő és irgalmas” (Jóel 2,12-13). – Tárgyalásunk a felkiáltó ember hangját és az Atya igéjét ismertesse.

1. Peccavi!

„Vétkedtünk, gonoszul cselekedtünk, istentelenül tettünk” (3Kir. 8,47).

2. Exaudi!

„Tudjátok meg, hogy az Úr csodálatosan vezérli szentjét, meghallgat engem az Úr, ha hozzá kiáltok” (Zsolt. 4,4).

Bef.: „Miserere” az ilyen lélek zsolttára!

2. beszéd: Tisztulás – a lélek vágya

Bev.: Ismertessük ezt a szent szöveget: „Izrael reménysége: az Úr; megszégyenülnek mindazok, kik elhagytak téged, a porba írják azokat, kik eltávoztak tőled, mert elhagyták az élővizek forrását, az Urat” /Jer. 17,13/. – Tárgyalásunk magyarázza a lélek ősi hangjait.

1. De profundis!

„Mélységből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg szavam!” (Zsolt. 129,1-2).

2. Lavare!

„Moss engem tisztára vétkemtől, tisztíts meg engem bűnömtől... Hints meg engem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,4 és 9).

Bef.: Megnyílnak az egek csatornái! Kérem ez: „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről” (Iz. 45,8). De teljesülés ez: „Hálát adok neked, Uram, mert haragudtál ugyan reám, de haragod megszűnt, és te megvigasztaltál engem” (Iz. 12,1).

3. beszéd: Jordán vize – a tisztulás jele

Bev.: Jordán folyó a puszták szélén csörgedező kis folyó. Élteni a környék növényzetét és táplálja a partok állatvilágát és ember népét.

1. Tisztul itt – a földi partokon: a földi ember.

2. Tisztul ott – a Kereszt tövében: a lélek terheltje.

Bef.: Jordán vize csak felületet mosogat, de a Kereszten csorduló Vér kegyelmi ereje lelket tisztít.

4. beszéd: Víz és könny – a tisztulás ténye

Bev.: Az ember életében a belső tisztulás a lényeg. – Tárgyalásunk így magyarázza ennek a megvalósulását:

1. Isten kegye – éltető forrást fakaszt.

„Örömmel meríték majd vizet a Szabadító forrásaiból” (Iz. 12,3).

2. Ember lelke az éltető forrásból merít.

Így lesz az Ő Keresztje a mi életünk éltető forrása.

a) A lélek szomorúsága könnyeket csordít.

b) Az éltető forrás szomjúságot enyhít. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, amelyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

Bef.: Ezt adja nekünk a Mester!

*

III. beszédlánc: A Jordánba lépő Mester

Mi történik e szent pillanatban? A felelet kettős: mit tesz a Mester, és mit tesz az Isten? A Mester alázkodik, az égi Atya felmagasztal. – De milyen mozzanatokra bontható fel ez a két lényeges esemény?

1. beszéd: Christus orat

Bev.: Ő mindig Atyjával van. Ennek az együttesnek emberi alakja: az ima. – Mikért szállt mennybe a Mester imája? Olvasd el a Mester főpapi imáját (Jn 17.fejezet), és aztán feleljünk így:

1. Christus orat pro hominibus in genere.

2. Christus orat pro me in specie.

Bef.: Az Úr imája mindnyájunk égi ajándéka.

2. beszéd: Christus lavatur

Bev.: Kinek kell, és ki tanít csak a tisztulásra? Ő is teszi, hogy alázkodjék. Ő is teszi, hogy példával oktatásunkká váljék.

1. Ut elevat lavacrum – ad regenerationem.

2. Ut loti simus omnes – ad vitam aeternam.

„Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, amelyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

Bef.: Legyünk méltó, tiszta tanítványok!

3. beszéd: Christus coelum aperit

Bev.: Isten az örök otthon Várakozója. – Kik előtt nyitja örök kapuját az égi Atya? Kiknek szól az Ige? „Eljön az óra, mikor a sírokban mindnyájan meghallják Isten Fiának szavát. Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszat cselekedtek, az ítélet föltámadására” (Jn 5,28-29).

1. Fidelibus.

2. Mihi quoque peccatori...

Bef.: Mindennek az a nagy értéke, hogy az alázkodó Krisztust követő ember boldogan tér haza égi Atyjához.

4. beszéd: Voce loquitur Pater

Bev.: Élő szóval, élő követtel is beszél az Isten. – Hol szól az Istenemberhez az égi Atya?

1. Initio missionis.**2. In Acceptatione sacrificii.**

„Atyám, eljött az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad is megdicsőítsen téged. Hatalmat adott neki minden ember fölött, hogy mindenkinek, akit neki adott, örök életet adjon” (Jn 17,1-2).

Bef.: Itt arra lehetne rátérni, vajon hogyan szól hozzám az elhivatáskor és az áldozatos élet nehéz perceiben?...

*

IV. beszédlánc: Kicsoda a „Keresztelendő”?

Ez a beszédlánc a Mester személyiségére akar fényt vetni. Hangsúlyozott szó legyen: a **fényvetés**. Itt ugyanis még korai volna a végső megállapítás, de már időszerű az előkészítés. – A beszédlánc tehát olyankor és úgy alkalmazható, amikor lassú feltárással futamozzuk előre a Mester személyiségét, istenségét.

1. beszéd: A názáreti Tanító

Bev.: „Jöhet valami jó Názáretből?” (Jn 1,46).

1. Ő egy – a sok „tanító” közül.**2. De Ő feltűnően kiemelkedő – a sok közül.**

Bef.: Sőt! Egyetlen, az Isten küldöttjei felett. – „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

2. beszéd: A názáreti ács fia

Bev.: Mit és milyen fényt vet az emberre a „családi múlt”? Mesterünkről azt mondják: „Nem az ács ez, a Mária fia? Nem Jakab, József, Júdás és Simon testvére?” (Mk 6,3).

1. Látszatra – ács fia.**2. Valóban – Isten Fia.**

„Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17). „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14)

Bef.: De ne felejtsük el, hogy a látszat csak a valóság köntöse, amely alatt él az isteni Személy.

3. beszéd: Tanítványok Középpontja

Bev.: Mi a központ jellege? Vonz és sugároz. – Tárgyalásunk így magyarázza Jézus központi jellegét:

1. Válogatja övéit.

„Másnap, mikor Galileába akart menni, találkozott Fülöppel. „Kövess engem”, mondta neki Jézus” (Jn 1,43).

2. Együtt él „övéivel”.

Velük élt és lélekben velünk él.

Bef.: „Övéi” – Belőle élnek!

4. beszéd: A titkos égi hang „Kiemeltje”!

Bev.: Egek nyilatkozása Isten értékelő hangja. – Hangzik-e ilyen megnyilatkozás?

1. Kereszteléséig csendes az ég.

a) Csak a Szent Szűznek szól.

b) Csak egyesek előtt cseng.

2. Alázatában hangosan emeli ki az Ég.

a) A bűnösök között száll a tisztító vízbe a Mester.

b) Az egekig magasztatja Személyét revelálva az égi Atya.

Bef.: Így tehát Isten az Ő tanúbizonysága.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A Szentlecke így szól: „Növekedő fiú volt József, növekedő fiú, olyan ékes, csinos külsejű, hogy futottak utána a leányok a kőfalon. De megkeserítették s beléje kötöttek s irigykedtek reá a nyilasok. Ám erős kézben ült az ő íja s karján-kezén a kötelet megoldotta Jákob Hatalmasának keze: onnan jött segítség: Izrael pásztora, sarkköve. Atyád Istene a segítőd leszen s a Mindenható meg fog áldani téged onnan felülről az ég áldásaival, az alant elterülő mélység áldásaival, az emlő s az anyaméh áldásaival, Atyád áldásai, melyek meghaladják az ő atyái áldását, – míg eljön az örök halmok kívánsága, – Szálljanak József fejére, testvérei koszorúsának feje tetejére” (1Móz. 49,22-26).

A szent szöveg rövid tartalma: Jákob fiának, Józsefnek egyiptomi felmagasztalása. – Jelképként közlendő a szöveg és transzponálva szent Józsefre értelmezhető. Így az ilyen szentbeszédet mondani akaró szónok vegye elő és olvassa el az Írásból: 1Móz. 37, 39. és 48. fejezeteket. – Itt most a/ alcsoportban közlünk ilyen beszéd-vázlatokat, majd b/ alcsoportban ötletszerű gondolat-pontokat teljesen szabad kidolgozásra. – Lássuk a beosztás szerint az egyes részleteket.

a) alcsoport: A szent szöveg tartalmát részletező beszédek

1. beszéd: Az apa kiemeltje

Bev.: Jákob 11. fiának, Józsefnek történetéről lesz szó. – Jézus nevelőatyjára is alkalmazható minden szó. De mindenekfelett az ígért Megváltóra, Akinek életét előképezi az egyiptomi József. Mi volt ő és hogyan előfutamozza a Messiás alakját?

1. A külső és belső értékek megemelték.

De ne felejtse: ezek is előrerendelt isteni adományok. De az Isten által kiemeltnek mondható. Róla szól az Írás: „Atyád áldásai, melyek meghaladják az ő atyái áldását, – míg eljön az örök halmok kívánsága, – szálljanak József fejére, testvérei koszorúsának feje tetejére” (1Móz. 49,26). És ez a később vett áldás előre vetíti fényét: „Majd megváltoztatá a nevét s elnevezé egyiptomi nyelven Világszabadítónak” (1Móz. 41,45).

2. A kiemelt áldozatos étellel kiérdemelte.

a) Ereje és lelkiereje ilyen. „Ám erős kézben ült az ő íja s karján-kezén a kötelet megoldotta Jákob Hatalmasának keze: onnan jött a segítség: Izrael pásztora, sarkköve” (1Móz. 49,24).

b) Isten meg is jutalmazta. Miért? Mert él a kiemelt kegyel.

3. A kiemelt áldozatos jószággal fizetett.

Aki különös hivatást kap, annak külön szolgálatot kell teljesítenie. – Tette-e ezt József?

a) Atyjának – a befogadással. Isten rendelte utamat: „Előre küldött tehát engem az Isten, hogy ti megtartassatok a földön s legyen ennyivalótok, hogy élhessetek” /1Móz. 45,7/.

b) Istennek – az Úr népe gondozásával: befogadta Jákob nemzetségét.

„Parancsold meg azt is, hogy vigyenek magukkal szekereket Egyiptom földről, hogy elhozhassák gyermekeiket és feleségeiket. És mondá: vegyétek atyátokat és siessetek, jertek minél előbb; ne hagyjátok el semmi holmitokat, mert Egyiptomnak minden java a tiétek lesz” (1Móz. 45,19-20). – Áldó szóra nyitotta az agg atya ihletett ajkát (Olvasd: 1Móz. 49.fejezetét).

Bef.: De végül mit tanít az előkép? Jön a Hatalmas és megmenti léleknépét.

2. beszéd: Az Isten útját járó Jákob fia

(Erkölcsei beszéd: A mi példaképünk)

Bev.: A Szent Család otthonának kapuja – az egyszerű szentély ajtaja tárul elénk. Ha a názáreti ács fogadott, akkor mutassuk be őt úgy, hogy a drága otthon áldozatosra rajzolódjék elénk. – Kicsoda a Jákob fia?

1. Jákob törzsének hajtása.

a) Az élet természetes rendjén Jákobtól származik. De az egyiptomi Józsefhez hasonlóan, az Isten népét védő hivatással. Ez is előrerendelés.

b) Az Eljövendő áldott szolgálatával (betlehemi, egyiptomi út stb.).

2. A mi életünk valóságos képe.

Mert mit tár elénk – lelkiekben és szolgálatban?

a. Készséges az Úrnak a hivatás alázatos elfogadásával (Olvasd csak: Mt 4,20 és 24). – Ez olyan lelki szolgálat, amelyet az előrerendelő Gondviselés irányított.

b) És készséges az otthon szolgálatában (munka stb.). Ki volt ő? Dolgozó ácsmester. „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55). – És most bármelyik életrajzát vizsgáljuk, az igazság mindig az: példaképe a zarándok embernek.

Bef.: Életrajzunk, szent József példáján okulva haladjunk.

3. beszéd: A hivatásra segített József

(Erkölcsei beszéd: Isten útjai)

Bev.: Ember útját – az előrelátó Gondviselő, az egek Ura irányítja. Az ember maga kis horizontú lény, de az Isten irányítását követve nagy hivatású isteni követ. – Milyen hivatást mutat a két bibliai József története?

1. Egyiptomi József lett az Úr nagy családjának nemzedéke.

Ez is előrerendelt elhivatás.

a) Ezért József Egyiptomba kerül.

b) József a választott népnek megmentője lesz (Olvasd: 1Móz. 37,39. és 41. fejezetét)

2. A názáreti József lett az Úr „kis” és „nagy” családjának védelmezője.

Melyek ezek a családok?

a) A „kis család” a Szent Család (gondolj a betlehemi út, az egyiptomi menekülés és a názáreti ház védelmezésére).

b) A „nagy család” az Egyház (Patrocinium S. Josephi). Ebben találunk mi is védelmet és példaképet.

Bef.: Befejezésül idegennek hangzó, de az isteni Gondviselés útjának nagyvonalú feltárulását mutató két történelmi tényre idézek: az egyik így szól: „... még mondtam az imádságot, mikor íme Gábrriel, az a férfiú, kit az előbbi látomásban láttam, gyorsan hozzám repült és megérintett az esti áldozat idején. Értésemre adta, szólt nekem és mondotta: Dániel, máris eljöttem, hogy megmagyarázzam neked a dolog értelmét” (Dán. 9,21-22). A másik így szól: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – De miért idézem ezeket? Azért, mert Gábrriel kettős szerepében összevág az isteni Gondviselés csodás tevékenysége, és az ígélet alapján kiteljesül az isteni megváltás szeretet ténye.

4. beszéd: Az atyjának eledelet adó József

(Erkölcsei beszéd: József és szent József)

Bev.: Az Úr áldotta Jákob családjának sarja a szenvedő világ Szabadítója. – Mit jelent ez az üdvösségtörténet szemszögéből?

1. Táplálhatta atyját és nemzetségét.

Az otthon szeretetét birtokolta, de később a gyűlölség áldozata. Mégis milyen az élete?

a) Hálát és szeretetet sugárzó.

b) De ezért az Isten különös kegyét viselő.

2. A názáreti József táplálta Atyjának Fiát – és rajta át minden gyermekét.

a) A názáreti asztal – Jézus asztala.

b) Az Egyház asztala – közös asztalunk.

c) Mindkét asztal szerető gondozója – az Isten választottja.

Bef.: Jákob törzsének két sarja az egyiptomi és názáreti József. Az égi jóság szórói és a hálás szeretet birtoklói.

5. beszéd: József hálásai

(Erkölcsei beszéd: Jóság és hála)

Bev.: Az egyiptomi József úgy szerepel az Írásban, mint „Világszabadító”. „Majd megváltoztatá a nevét s elnevezé egyiptomi nyelven Világszabadítónak” (1Móz. 41,45). – A sok jóságért mit várhat az – áldozatos ember?

1. Kicsodák József hálásai?

A választott nép és Egyiptom.

a) Jákob, fiai és nemzetsége.

b) Egyiptom és széles körzete. A fáraó ünnepli, hatalommal ruházza fel. „Te légy házam felett s a te szájad parancsára hallgasson az egész nép” (1Móz. 41,39).

2. És a második Józsefnek ki volt hálása?

Az emberiség egyeteme és minden ember külön-külön.

a) Az ő családi szentélyében nyer védő szeretetet és gondozást a Messiás.

b) Az ő lelke létszen az egész „krisztusi család” védője és gondozója.

Bef.: A jóságos Ég jelenik meg József életkörzetében, és hálás szeretet áradjon felé az emberek világából.

*

b) alcsoport: Ötletszerű gondolatok

A – c/ csoport elején ajánlott fejezetek (1Móz. 37,39 és 48) szövegeiből lehetne kis ötletszerű gondolatokat is felvetni. – Most tehát ehhez próbálunk néhány példát közölni.

Ötlet: A családi élet

1. beszéd: **A családi egység**

Itt az apa, anya és gyermek szeretetkapcsolata volna fejtegetendő. – Analógia: szőlőtőke, venyige és gyümölcs /Jn 15.fej./.

2. beszéd: **A családi irigység**

Itt a belső szeretetlenség ellen, a gyökérszeti hiba ellen kellene szólni. – Analógia: szétbontó erők kára /Káin és Ábel: 1Móz. 4.fej. és József és testvérei: 1Móz. 37.fej./.

3.beszéd: **Az irigység szülőttében**

Itt a bűn fejlődése lehetne a tétel. Az Írás ilyen szövege értelmezendő: 1Móz. 4,3-8. – Analógia: a nem kapált szőlő...

*

Ötlet: József erényei

1. beszéd: **A tiszta ifjú**

2. beszéd: **A csábításra erős ifjú**

3. beszéd: **A bántalom ellenére kitartó ifjú**

Ötlet: Jákob családjának élete

1. beszéd: Az éhség földjén

Itt az üdvökonómia tétele magyarázandó. Jákob törzse a választott, Jákob törzse éhség áldozata, Isten segítséggel új életet biztosít (Olvasd: 1Móz. 41. és 42.fej.).

2. beszéd: A jótékony Világszabadító híre

Ez a beszéd szimbolikusan fogható meg. A „Világszabadító” lehet Jézus, a Megváltó előképe (Olvasd: 1Móz. 42-46.fej.).

3. beszéd: Jákob fiainak útjai

Itt egymás után ismerttetendők Jákob fiainak útjai. Gabonáért jönnek, majd Benjammal együtt érkeznek (próba), végül atyjukkal és népükkel jönnek. – Szimbolikus gondolat: a „Világszabadító” előreveti a Megváltó képét (Olvasd: 1Móz. 42-46.fej.).

Ötlet: József próbája

1. beszéd: **Benjámín is menjen**
2. beszéd: **Benjámín – fogoly**
3. beszéd: **Benjámín – a testvérem**

Ötlet: Az atya és fia**1. beszéd: Hozzátok el atyámat**

Itt a testvéri megbocsátás és a fiúi szeretet lehet a beszéd tárgya. Alapgondolat: akit az Isten kiválaszt, az csak a szeretet alapján cselekedhet (Olvasd: 1Móz. 45. és 46.fej.).

2. beszéd: Az atya és a fiú találkozása

Ebben a beszédben a szeretet örök ereje magasztalható. A gyermekkorban kezdődik, az ifjúkorban erősödik és öregkorban gyámolító erővé keményedik (Olvasd: 1Móz. 46. és 47.fej.).

3. beszéd: Az atya és a fiúk családi élete

Itt az a gondolat fejtegetendő, hogy Efráim és Mánásszé fiúvá fogadásával kitágul a választott nép törzsének koronája. Isten így is – Gondviselő! (Olvasd: 1Móz. 47,48. és 49.fej.).

* * *